

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра психології

Затверджено

На засіданні кафедри психології
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри

проф. Грабовська С.Л.

Силабус з навчальної дисципліни

«Загальна психологія»,

що викладається в межах ОПП «Психологія»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі

спеціальності 053 «Психологія»

2021 рік вступу

Львів 2021

Силабус курсу Загальна психологія

Назва курсу	Загальна психологія (вступ); Загальна психологія (психологія особистості); Загальна психологія (емоції і воля); Загальна психологія (пізнавальні психічні процеси).
Адреса викладання курсу	Вул. Коперника, 3
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра психології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 – соціальні та поведінкові науки 053 - психологія
Викладачі курсу	<ul style="list-style-type: none"> ● Загальна психологія (вступ). Лекції: Партико Тетяна Борисівна, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри психології. Семінарсько-практичні: Левус Надія Ігорівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології. ● Загальна психологія (психологія особистості). Лекції: Кліманська Марина Борисівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології філософського факультету. Практичні заняття: Волошок Олена В'ячеславівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології філософського факультету. ● Загальна психологія (емоції і воля). Лекції - Гребінь Наталія Валеріївна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології; практичні заняття - Кліманська Марина.Борисівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології. ● Загальна психологія (пізнавальні психічні процеси). Лекції: Партико Тетяна Борисівна, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри психології. Семінарсько-практичні: Партико Тетяна Борисівна, кандидат психологічних наук, доцент, професор кафедри психології.
Контактна інформація викладачів	nataliya.hrebin@lnu.edu.ua maryna.klimanska@lnu.edu.ua tetyana.partyko@lnu.edu.ua nadiya.levus@lnu.edu.ua olena.voloshok@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації : за планом, в день проведення консультацій у поточному семестрі за попередньою домовленістю з викладачами. Адреса: кафедра психології, вул. Коперника, 3.
Сторінка курсу	Курс представлено к електронному освітньому середовищі Moodle http://e-learning.lnu.edu.ua/ Матеріали на сайті кафедри психології - https://filos.lnu.edu.ua/academics/bachelor/spetsialnist-psykholohiia-053
Інформація про дисципліну	<ul style="list-style-type: none"> ● Дисципліна «Загальна психологія (вступ)» є нормативною дисципліною зі спеціальності 053 Психологія для освітньо-професійної програми «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка викладається в першому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). ● Дисципліна «Загальна психологія (психологія особистості)» є нормативною дисципліною з спеціальності “Психологія” для освітньої програми бакалаврів, яка викладається в II семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). ● Дисципліна «Загальна психологія» (емоції і воля) є нормативною дисципліною зі спеціальності 053 - психологія для

	<p>освітньо-професійної програми «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка викладається в третьому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Дисципліна «Загальна психологія (пізнавальні психічні процеси)» є нормативною дисципліною зі спеціальності 053 - психологія для освітньо-професійної програми «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка викладається в четвертому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
<p>Коротка анотація дисципліни</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Курс «Загальна психологія (вступ)» розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб закласти фундамент психологічних знань, ознайомивши з найзагальнішими поняттями, проблемами та закономірностями психічної діяльності людини. Тому у курсі окреслено об'єкт, предмет і методологічний інструментарій загальної психології, окреслено наукові концепції філогенезу психіки, подана характеристика свідомої та несвідомої сфери, які потрібні для засвоєння понятійної бази загальної психології. ● Курс «Загальна психологія» (психологія особистості) спрямований на формування навичок аналізу та цілісного розуміння особистості з позицій класичних та сучасних підходів до вивчення психології особистості. Навички методологічного аналізу різних теорій і підходів до вивчення особистості допоможуть студентам сформуванню цілісного уявлення про особистість, що сприятимуть глибшому розумінню майбутніх курсів, які стосуються окремих аспектів особистості. ● Курс «Загальна психологія» (емоції і воля) розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, про основні концептуальні підходи до розуміння та вивчення емоційно-вольової сфери особистості, про специфічні характеристики базових емоцій та їх функціональне значення у життєдіяльності людини, про вольову діяльність та вольову регуляцію. Отримані знання допоможуть студентам більш цілісно та глибоко аналізувати різнобічні аспекти розвитку особистості, а також міжособистісних взаємин. Тому у курсі представлено огляд теорій та класифікацій емоційної та вольової сфери, розглянуто з точки зору диференційної теорії емоцій базові емоції, проаналізовано почуття, емоційні стани та інші афективні вияви, а також акцентовано на методах психологічної діагностики емоційної та вольової сфери. ● Курс «Загальна психологія (пізнавальні психічні процеси)» розроблено у такий спосіб, щоб надати учасникам необхідні знання для того, щоб закласти фундамент психологічних знань, ознайомивши з найзагальнішими поняттями, проблемами та закономірностями психічних процесів людини. У курсі даються визначення відповідних пізнавальних психічних процесів, функцій, теоретичні концепції, різновиди, особливості, індивідуальні відмінності.
<p>Мета та цілі дисципліни</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Метою вивчення дисципліни «Загальна психологія (вступ)» є закласти фундамент психологічних знань: сформуванню поняття про наукове трактування психіки, свідомості, несвідомого; навчити користуватись базовими категоріями психології; показати відмінність між науковим та побутовим розумінням об'єкта та предмета психології; ознайомити з основними проблемами загальної психології. ● Метою вивчення нормативної дисципліни «Загальна психологія (психологія особистості)» — ознайомлення студентів із поняттям особистість, базовими категоріями і проблемами психології особистості, що пов'язані з її розумінням як наукової дисципліни, а також основними теоріями особистості XX ст: психоаналітичними, біхевіористичними, гуманістичними, екзистенційними, диспозиційними та когнітивними теоріями особистості. ● Метою вивчення нормативної дисципліни «Загальна психологія» (емоції і воля) є розглянути специфічні особливості афективної та вольової сфери особистості з позиції сучасної психології, ознайомити студентів з різноманітними підходами до вивчення емоцій та волі, а також із механізмами емоційно-вольової регуляції. ● Метою вивчення нормативної дисципліни «Загальна психологія (пізнавальні психічні процеси)» є оволодіти такими базовими поняттями, як відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, мовлення, увага.

Основна література:

1. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psihologijateoretichnij-kurs.html?gclid=CjwKCAjwi9-NBhACEiwAPzUhHDtP2hnJfrxsoKBFQgYeErhMnWBg3x-FHQX0tUm74vuRgNrftuNMwRoC22EQAvD_BwE
2. Максименко С. Д. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 272 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/zagalna-psihologija-1574143.html?gclid=CjwKCAjwi9-NBhACEiwAPzUhHBurzOkKBiFbl5RxUSt_06wDtq9fDa4hYyXJFd96j2z7idluoKKfGhoC6G0QAvD_BwE
3. NBhACEiwAPzUhHBurzOkKBiFbl5RxUSt_06wDtq9fDa4hYyXJFd96j2z7idluoKKfGhoC6G0QAvD_BwE
4. Москалець В. П. Загальна психологія. – К.: Ліра, 2020. – 564 с.
5. Партико Т. Б. Загальна психологія. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с. Детальніше: <https://samorozvytok.info/content/tb-partyko-zagalnapsyhologiya-pidruchnyk-1>
6. Партико Т. Б. Курс загальної психології. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 208 с.
7. Психологія / За заг. ред. Т. Б. Партико. – К.: Ін Юре, 2014. – 664 с.
8. Сергеєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасека О. В. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с. Детальніше: <https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psihologija-1033118.html#tab-attributes>

Додаткова література:

1. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с. детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psihologija-teorija-tapraktikum-navchal-nij-posibnik.html?gclid=CjwKCAjwi9-NBhACEiwAPzUhHIBJ9drCNOLss9ZoznxDJMlJzEbyzjqhYxY5xrNBXkb5HfjqDX7KxoC4nUQAvD_BwE
2. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник. – К.: Каравела, 2020. – 418 с.

Загальна психологія (психологія особистості)

Основна:

1. Екзистенційна та гуманістична психологія : навч. посібник / І. М. Зварич, Г. В. Чуйко, Т. А. Колтунович ; за наук. ред. В. Г. Панка. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019.
2. Капрара Дж., Сервон Д. Психология личности. – М.–СПб.: Питер, 2003.
3. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Персоналія : специфіка, структура, механізм: навч. посіб. / П. М. Лісовський, Ю. П. Лісовська. – К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017.
4. Психология личности. Т. 2. Хрестоматия / Ред.-сост. Д. Я. Райгородский. – Самара: Издательский Дом «БАХРАХ», 1999.
5. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012.
6. Титаренко Т. М. Сучасна психологія особистості. – К. : Каравела, 2013.
7. Холл К. С, Линдсей Г. Теории личности. - М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1999.
8. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. - СПб: Питер, 2008.

Додаткова:

1. Блом Дж. Психоаналитические теории личности. - М.: Академический проект; Екатеринбург: Деловая книга. – 1999
2. Варій М.Й. Психологія особистості: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008.
3. Гнатенко П. І. Український національний характер. – К.: “ДОК-К”, 1997.
4. Джеймс У. Психология. — М. : РИПОЛ классик, 2020.
5. Кліманська М.Б., Галецька І.І. Українська адаптація короткого п’ятифакторного опитувальника особистості TIPI (TIPI-UKR) // Психологічний часопис – 2019 – Том 5 – №9 – С. 57-74.
6. Ліфарєва Н.В. Психологія особистості: Навчальний посібник. — Київ: Центр навчальної літератури, 2003.

7. Титаренко Т. М. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності. – К.: Либідь, 2003..
8. Шамлян К.М., Кліманська М.Б. Проективні методи дослідження особистості: підручник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014.
9. Штепа О.С. Особистісна зрілість: Модель. Опитувальник. Тренінг. Монографія. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім.І.Франка, 2008
10. Feist J., Feist G.I., Roberts T.M. Theories of Personality. - McGraw Hill Higher Education, 2017
11. Larsen R.J., Buss D.M., King D., Ensley C. Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature. - McGraw-Hill Ryerson, 2020.

Загальна психологія (емоції і воля)

Основна:

1. Барретт Л. Ф. Як народжуються емоції: Таємне життя мозку. Харків: Клуб сімейного дозвілля, 2018. 480 с.
2. Гоулман Д. Емоційний інтелект. Харків: Віват, 2019. 512 с.
3. Изард К. Психология эмоций. Санкт-Петербург: Питер, 2012. 464 с.
4. Ильин Е.П. Психология воли. Санкт-Петербург: Питер, 2009. 368 с.
5. Ильин Е. П. Эмоции и чувства. Санкт-Петербург: Питер, 2016. 784 с.
6. Психологія: підруч. для студ. Вищ. Навч. Закл. / Т. Б. Партико, С.Л. Грабовська, А.О. Вовк та інші; за аг. Ред.. Т.Б. Партико. Київ: ІнЮре, 2014. 664с.
7. Barrett, L.F. How Emotions are Made: The Secret Life of the Brain. New York: Houghton Mifflin Harcourt, 2017. 449p.

Додаткова

1. Ананова І. В. Типологія переживання почуття провини / І. В. Ананова // Проблеми сучасної психології. - 2017. - Вип. 37. - С. 18–31. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pspl_2017_37_4.
2. Андрух І. В. Фактори, що впливають на формування феномену «емоційного вигорання» / І. В. Андрух // Проблеми екстремальної та кризової психології : збірник наукових праць. Вип. 12. частина 1. – Х. : НУЦЗУ. 2012. – С. 22–29.
3. Буняк Н.А. Загальна психологія: лекції. Тернопіль: вид-во ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. 300 с.
4. Василюк Ф. Е. Психология переживания (анализ преодоления критических ситуаций). — М.: Изд-во Моск. ун-та, 1984. — 200 с.
5. Галецька І. Кліманська М. Психометрична характеристика опитувальника позитивного і негативного афекту (ОПАНА), розробленого на основі методики PANAS // Психологічний часопис – 2020 – Том 6 – №4 – С. 119-132. Режим доступу: <https://www.apsjournal.com/index.php/psyjournal/article/view/934/559>
6. Гібсон Л. Дорослі діти емоційно незрілих батьків. – Київ : Вид-во Наталії Переверзевої, 2021. – 240с.
7. Городовіченко В. М. Емоційне вигорання-плата за співчуття / В.М. Городовіченко // Медсестринство. №3, 2013. –С. 30-33.
8. Иванников В. А. Психологические механизмы волевой регуляции. — М.: Изд-во Моск. унта, 1991. — 141 с.
9. Карпенко Є. В. Емоційний інтелект у роботі психотерапевта. Психологічні виміри розвитку сучасної освіти України в умовах євроінтеграції : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. з нагоди 20-річчя кафедри практичної психології, м. Тернопіль, 19-20 жовтня 2018 р. / упор. Г. К. Радчук, З. М. Адамська, І. П. Андрійчук. Тернопіль, 2018. С. 124–126. 159.
10. Карпенко Є. В. Емоційний інтелект як фактор особистісного життєздійснення. Психологічні перспективи. 2017. Вип. 30. С. 50–63.
11. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості. Київ: Либідь, 2007. 256 с.
12. Крейдун Н.П. Зімовін О.І. Гендерні особливості вольової сфери особистості / Н.П. Крейдун, О.І. Зімовін // Вісник Харківського національного університету. Серія Психологія. – 2011. -№937. – С. 155-158.
13. Кривопишина О. А. Психологічний аналіз детермінант формування почуття заздрості / О. А. Кривопишина. // Технології розвитку інтелекту. - 2016. - Т. 2 Вип. 2. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tri_2016_2_2_6.B
14. Кучманіч І. М. Почуття ненависті як об'єкт психологічного аналізу / І. М. Кучманіч, С. В. Селіванова // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Психологічні науки. - 2013. - Т. 2, Вип. 10. -

- С. 182-185. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdups_2013_2_10_37
15. Кучманіч І. М. Феномен задрості як об'єкт психологічного аналізу / І. М. Кучманіч, Г. Р. Отреп'єва // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Психологічні науки. - 2013. - Т. 2, Вип. 10. - С. 177-181. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdups_2013_2_10_36.
 16. Лазуренко О.О. Психологія емоцій. Київ: Книга плюс, 2018. 262с.
 17. Півень М.А. Структура емоційної зрілості особистості / М.А. Півень // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. – 2014. № 47. – С.156-163.
 18. Півень М.А. Стандартизація методики діагностики емоційної зрілості особистості / М.А. Півень // Теорія і практика сучасної психології. - №2. – С.32-37.
 19. Селиванов В. И. Избранные психологические произведения: воля, её развитие и воспитание / В. И. Селиванов. — Рязань : Изд. Рязанского гос. пед. Института, 1992. — 572 с.
 20. Сандомирский М. Е. Защита от стресса. Физиологически-ориентированный подход к решению психологических проблем (Метод Ретри). – М.: Из-во Института Психотерапии, 2001. – 336 с.
 21. Шамлян К. Вольові якості в структурі особистості та проблема виховання у вищій школі / К. Шамлян // Педагогіка та психологія професійної освіти. -2012. -№6.. – С. 172-180.
 22. Экман П. Психология эмоций. Я знаю, что ты чувствуешь / П. Экман; [пер. с англ.]. – [2-е изд.]. –СПб.: Питер, 2010. – 334 с.
 23. Яковлева Е. Л. Эмоциональные механизмы личностного и творческого развития / Е. Л. Яковлева // Вопр. психол. – 1997. – № 4. – С. 20–27.
 24. Aldao A., Sheppes G., Gross J.J. (2015) Emotion Regulation Flexibility Cognitive Therapy and Research, 39 (3), pp. 263-278 <https://doi.org/10.1007/s10608-014-9662-4>
 25. *Barrett, L. F., & Russell, J. A. (Eds.). (2015). The psychological construction of emotion. The Guilford Press.*
 26. Caruso D., Mayer J., Salovey P. Relation of an ability measure of emotional intelligence to personality. Journal of Personality Assessment. 2002. Vol. 79. P. 306–320. 450. Caruso D., Salovey P., Brackett M., Mayer J. The Ability Model of Emotional Intelligence // Positive Psychology in Practice / ed. S. Joseph. 2015. P. 543–558. DOI: 10.1002/9781118996874.ch32
 27. Mayer J. D., Salovey P., Caruso D. Emotional Intelligence. New ability or eclectic traits? American Psychologist. 2008. Vol. 63 (6). P. 503–517.
 28. Greenberg, L.S. (2016). **Emotion-Focused Therapy, Revised Edition**. Washington: APA Books.
 29. Gross J.J. (2014) Handbook of emotion regulation (2nd edition), Guilford, New York
 30. Plutchik, R. (2001). The Nature of Emotions: Human emotions have deep evolutionary roots, a fact that may explain their complexity and provide tools for clinical practice. American Scientist, 89(4), 344-350. Retrieved July 13, 2021, from <http://www.jstor.org/stable/27857503>
 31. Plutchik R. The Emotions: Facts, theories and a new model. New York: RandomHouse, 1962. 276 p.
 32. Suri, G., Sheppes, Gal, Young, G., Abraham, D., McRae, K., Gross, J. J. (2018) Emotion regulation choice: the role of environmental affordances Cognition and Emotion, 32 (5), pp. 963-971 DOI: 10.1080/02699931.2017.1371003.

Інформаційні ресурси

1. L. F. Barrett
[\[https://www.ted.com/talks/lisa_feldman_barrett_you_aren_t_at_the_mercy_of_your_emotions_your_brain_creates_them/transcript?language=en\]](https://www.ted.com/talks/lisa_feldman_barrett_you_aren_t_at_the_mercy_of_your_emotions_your_brain_creates_them/transcript?language=en)
2. Ramachandran V.S.
[\[ted.com/talks/vs_ramachandran_3_clues_to_understanding_your_brain?language=uk\]](https://www.ted.com/talks/vs_ramachandran_3_clues_to_understanding_your_brain?language=uk)
3. Вайнер Е. Темний секрет щастя, яким володіють мешканці Бутану
[\[http://www.bbc.com/ukrainian/vert-tra/2015/12/151224_vert-tra-bhutans-dark-secret-to-happiness-vg\]](http://www.bbc.com/ukrainian/vert-tra/2015/12/151224_vert-tra-bhutans-dark-secret-to-happiness-vg)
4. Вайнер Е. Нація, яка любить сумувати
[\[http://www.bbc.com/ukrainian/vert-cap-38161263\]](http://www.bbc.com/ukrainian/vert-cap-38161263)
5. Резерфорд А. Зачем люди научились плакать

- [\[http://www.bbc.com/russian/verticals/vert_fut/2016/06/160615_vert_fut_everything_about_crying\]](http://www.bbc.com/russian/verticals/vert_fut/2016/06/160615_vert_fut_everything_about_crying)
6. Геддес Л. Так ли плохо быть по-британски сдержанным?
[\[http://www.bbc.com/russian/uk/2016/06/160608_vert_fut_is_being_reserved_such_a_bad_thing\]](http://www.bbc.com/russian/uk/2016/06/160608_vert_fut_is_being_reserved_such_a_bad_thing)
7. Робсон Д. Мбукі-мвукі: Емоції, які не мають назви в нашій мові»
[\[http://www.bbc.com/ukrainian/vert-cap-38773137\]](http://www.bbc.com/ukrainian/vert-cap-38773137)
8. Робочий зошит тривоги [\[https://www.haigekassa.ee/sites/default/files/2019-10/Minu%C3%A4revus_%C3%A4revusbuklet_veeb_RU.pdf\]](https://www.haigekassa.ee/sites/default/files/2019-10/Minu%C3%A4revus_%C3%A4revusbuklet_veeb_RU.pdf)
9. Важливі навички в періоди стресу: ілюстроване керівництво. / Європейський регіональний офіс Всесвітньої організації охорони здоров'я, 2021. - 126 с. Режим доступу: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/339150>

Загальна психологія (пізнавальні психічні процеси)

Базова література:

1. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 388 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psiologija-teoretichnij-kurs.html?gclid=CjwKCAjwi9-HBhACEiwAPzUhHDtP2hnJfrxsoKBFQgYeErhMnWBg3x-FHQX0tUm74vuRgNrfuNMwRoC22EQAvD_BwE
2. Максименко С. Д. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 272 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psiologija-1574143.html?gclid=CjwKCAjwi9-HBhACEiwAPzUhHBurzOkKBiFbl5RxUSl_06wDtq9fDa4hYyXJFd96j2z7idluoKKfGhoC6G0QAvD_BwE
3. Москалець В. П. Загальна психологія. – К.: Ліра, 2020. – 564 с.
4. Партико Т. Б. Загальна психологія. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008. – 416 с. Детальніше: <https://samorozvytok.info/content/tb-partyko-zagalna-psyhologiya-pidruchnyk-1>
5. Партико Т. Б. Курс загальної психології. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 208 с.
6. Психологія / За заг. ред. Т. Б. Партико. – К.: Ін Юре, 2014. – 664 с.
7. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Загальна психологія. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с. Детальніше: <https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psiologija-1033118.html#tab-attributes>

Додаткова література:

8. Ільїна Н., Мисник С. Загальна психологія: теорія та практикум. – К.: Університетська книга, 2017. – 352 с. Детальніше: https://www.yakaboo.ua/ua/zagal-na-psiologija-teorija-ta-praktikum-navchal-nij-posibnik.html?gclid=CjwKCAjwi9-HBhACEiwAPzUhHIBJ9drCNOLss9ZoznxDJMIJzE-byzjqhYxY5xrHBXkb5HfjqDX7KxoC4nUQAvD_BwE
9. Приходько Ю. О., Юрченко В. І. Психологічний словник-довідник. – К.: Каравела, 2020. – 418 с.

Обсяг курсу

12 кредитів (360 годин). 252 аудиторних занять. З них 126 годин – лекції, 126 годин – практичні заняття. 108 годин самостійної роботи.

- Загальна психологія (вступ): 90 годин .64 годин аудиторних занять (з них 32 години лекцій, 32 години семінарсько-практичних занять). 26 годин самостійної роботи.
- Загальна психологія (психологія особистості): 90 годин: 60 годин аудиторних занять. З них 30 годин лекцій, 30 годин практичних занять та 30 годин самостійної роботи.
- Загальна психологія (емоції і воля): 90 годин. 64 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 32 годин практичних занять та 26 годин самостійної роботи
- Загальна психологія (пізнавальні психічні процеси): 90 годин. 64 години аудиторних занять (з них 32 години лекцій, 32 години семінарсько-практичних занять). 26 годин самостійної роботи.

Очікувані результати навчання

Курс передбачає формування інтегральної компетентності: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються

комплексністю і невизначеністю умов.

Курс спрямований на формування у студентів наступних *загальних компетентностей*:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички ефективної міжособової взаємодії.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку.

ЗК 12. Здатність професійно спілкуватись державною мовою з широкою науковою спільнотою, фахівцями-практиками та громадськістю, грамотно вибудовувати наукові тексти.

і *спеціальних компетентностей*:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК12. Здатність до спілкування в діалоговому режимі з науковою спільнотою, фахівцями-практиками та індивідуальними і груповими споживачами фахової психологічної допомоги в певній галузі наукової

Програмні результати навчання (ПРН), на досягнення яких спрямоване вивчення курсу:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефхівців.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно

	<p>до культуральних особливостей співрозмовника.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p>
Ключові слова	<ul style="list-style-type: none"> ● Загальна психологія (вступ): психіка, методи психології, свідомість, несвідоме. ● Загальна психологія (психологія особистості): Особистість, психоаналіз, гуманістична психологія, біхевіоризм, диспозиційний напрямок. ● Загальна психологія (емоції і воля): емоції, почуття, переживання, емоційні стани, емоційний тон відчуття, емоційне реагування, воля, вольові якості, вольовий акт ● Загальна психологія (пізнавальні психічні процеси): пізнавальні психічні процеси, відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, мовлення, уява, увага.
Формат курсу	очний
Теми	Подано у формі СХЕМИ КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	<ul style="list-style-type: none"> ● Загальна психологія (вступ). Поточний контроль: усне та письмове опитування, модульні тести, оцінка практичних завдань. Підсумковий контроль: іспит в кінці семестру, тестовий. ● Загальна психологія (психологія особистості). Поточний контроль: оцінка виконання індивідуальних завдань, поточне опитування, модульні тести. Підсумковий: екзамен в кінці семестру. ● Загальна психологія (емоції і воля). Поточний контроль: усне та письмове опитування, модульні тести, оцінка практичних завдань. ● Підсумковий контроль: іспит в кінці семестру, форма – тести. ● Загальна психологія (пізнавальні психічні процеси). Поточний контроль: модульні тести, усне та письмове опитування, оцінка практичних завдань. Підсумковий контроль: іспит в кінці семестру, тестовий.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з анатомії та еволюції нервової системи людини, фізіології ЦНС та ВНД, експериментальної психології, психодіагностики, психофізіології, соціальної психології, практикуму з загальної психології і основ психологічної практики (практичної психології), достатніх для сприйняття категоріального апарату загальної психології.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, лекції, семінари, практичні заняття, наукові доповіді, інтерактивні методи (мозковий штурм, робота в групах, дискусія).
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер, динаміки
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Загальна психологія (вступ): Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● контрольні заміри (модулі): максимальна кількість балів 24 ● семінарські заняття: максимальна кількість балів 8 ● практичні роботи: максимальна кількість балів 2 ● наукові доповіді: максимальна кількість балів 16 ● іспит: максимальна кількість балів 50. <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100. Жодні форми академічної недоброчесності не толеруються.</p>

Загальна психологія (емоції і воля). Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- семінарсько-практичні заняття: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50.

- Робота під час практичних занять – 28 балів (максимум 2 бали за одне заняття. 2 бали – за умови повної розгорнутої відповіді на запитання практичного, активну участь в дискусіях та обговореннях; 1 бал – за декілька доповнень відповідей інших студентів, участь в дискусіях на прохання викладача);

- Модульні контрольні роботи: 14 балів (2 тестових модулі по 7 балів (14 тестових питань по 0,5 балів за кожну правильну відповідь)

- Індивідуальне завдання (8 балів – аналіз першоджерела та його презентація під час практичного заняття)

- екзамен: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50.

Підсумкова максимальна кількість балів 100.

Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають письмову роботу (аналіз першоджерела з його подальшою презентацією під час практичного заняття).

Академічна доброчесність: Очікується, що робота студентів буде їх оригінальним дослідженнями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвочасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Загальна психологія (емоції і воля): оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

- практичні заняття: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів -20

- практичні роботи- 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 20

- контрольні заміри (модулі): 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів - 10

- іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50

Підсумкова максимальна кількість балів 100

Жодні форми академічної недоброчесності не толеруються

Загальна психологія (пізнавальні психічні процеси): оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- контрольні заміри (модулі): максимальна кількість балів 28

- семінарські заняття: максимальна кількість балів 11

- практичні роботи: максимальна кількість балів 4

- наукові доповіді: максимальна кількість балів 7

- іспит: максимальна кількість балів 50.

Підсумкова максимальна кількість балів 100.

Жодні форми академічної недоброчесності не толеруються.

Питання до екзамену.

Загальна психологія (вступ)

1. Місце психології в системі наук.
2. Суб'єкт та об'єкт психології.
3. Проблема предмета психології.
4. Класифікація галузей сучасної психології.
5. Теоретичні галузі психології.
6. Практичні галузі психології.
7. Завдання сучасної психології.
8. Основні тенденції розвитку сучасної психології.
9. Періодизація становлення психологічної науки.
10. Психологія як наука про душу.
11. Психологія як наука про свідомість.
12. Психологія як наука про поведінку.
13. Психологія як наука про несвідомі психічні явища.
14. Психологія як наука про цілісні структури психіки.
15. Психологія як наука про мотивацію поведінки та діяльності особистості.
16. Психологія як наука про особистість як систему якостей та рис.
17. Психологія як наука про пояснення, розуміння психіки та про вплив на неї.
18. Філософські принципи.
19. Загальнонаукові принципи.
20. Загальнопсихологічні принципи.
21. Конкретнопсихологічні принципи.
22. Етапи проведення психологічних досліджень.
23. Класифікація методів психології.
24. Методи пояснення психіки людини.
25. Теоретичні методи психології.
26. Організаційні методи психології.
27. Емпіричні методи психології.
28. Метод спостереження.
29. Метод експерименту.
30. Метод опитування.
31. Метод психологічного аналізу процесу та продуктів діяльності.
32. Біографічний метод.
33. Тести.
34. Методи опрацювання даних.
35. Інтерпретаційні методи.
36. Методи розуміння психіки людини.
37. Методи впливу на психіку людини.
38. Допсихічні форми відображення у живій природі.
39. Проблема виникнення психіки тварин.
40. Проблема розвитку психіки тварин.
41. Розвиток психіки та поведінки тварин на нижчому рівні стадії перцептивної психіки.
42. Розвиток психіки та поведінки тварин на вищому рівні стадії перцептивної психіки.
43. Розвиток психіки та поведінки тварин на нижчому рівні стадії сенсорної психіки.
44. Розвиток психіки та поведінки тварин на вищому рівні стадії сенсорної психіки.
45. Розвиток психіки та поведінки тварин на найвищому рівні стадії перцептивної психіки.
46. Основні властивості психіки тварин та тенденції її розвитку.

47. Психіка тварин – біологічна передісторія розвитку психіки людини.
48. Натуралістична теорія філогенезу психіки людини.
49. Суспільно-історична теорія філогенезу психіки людини.
50. Марксистська теорія філогенезу психіки людини.
51. Передумови, умови та фактори формування психіки людини.
52. Основні властивості психіки людини.
53. Матеріальні основи та фізіологічні механізми психіки.
54. Психофізична та психофізіологічна проблеми.
55. Форми свідомості людини.
56. Загальна характеристика індивідуальної свідомості.
57. Структура індивідуальної свідомості.
58. Особливості індивідуальної свідомості людини.
59. Предметна свідомість людини, її основні функції.
60. Самосвідомість людини, її основні функції.
61. Я-концепція людини: компоненти, особливості, функції.
62. Я-образ людини.
63. Психоаналітична теорія несвідомого З. Фрейда.
64. Несвідоме в аналітичній психології К. Юнга.
65. Загальна характеристика несвідомих психічних явищ.
66. Класифікація несвідомих психічних явищ.
67. Неусвідомлені механізми свідомих дій.
68. Неусвідомлені чинники свідомих дій.
69. Надсвідомі процеси.
70. Співвідношення свідомих та несвідомих психічних явищ людини.

Загальна психологія (психологія особистості).

1. Що таке особистість?
2. Проблеми на шляху вивчення особистості на сучасному етапі розвитку психології.
3. Етичні проблеми дослідження особистості.
4. Психоаналітичні і его-аспекти особистості.
5. Ідентифікація і вимірювання захисних механізмів.
6. Дослідження та інтерпретація сновидінь.
7. Дослідження гумору у психоаналізі.
8. Місце методу гіпнозу у дослідженні особистості.
9. Аналіз особистісних нарративів. Дослідження особистості за допомогою особистісних нарративів.
10. Психоаналітичні підходи до вивчення тривожності, агресії, прив'язаності.
11. Ключові елементи гуманістичного підходу: особистісна відповідальність, поняття “тут і тепер”, особистісний досвід, особистісний ріст.
12. Теорії мотивації у рамках гуманістичного підходу.
13. Холістичне розуміння особистості у гуманістичному підході.
14. Дослідження особистості в рамках гуманістичного підходу.
15. Сильні сторони і критика гуманістичних теорій.
16. Базові принципи умовних рефлексів: класичне обумовлення, оперантне обумовлення.
17. Теорії соціального навчіння.
18. Соціально-когнітивні теорії: реципрокний детермінізм, уява і саморегуляція, навчіння через спостереження.
19. Дослідження особистості у рамках поведінкового підходу: метод спостереження, самомоніторинг, експеримент.
20. Гендерні дослідження з позицій поведінкового підходу.

21. Дослідження агресії у рамках когнітивно-поведінкових теорій.
22. Факторний підхід до вивчення особистості.
23. “Велика п'ятірка”. Методологічні проблеми у теорії “Великої п'ятірки”.
24. Роль диспозиційних теорій особистості у сучасному світі.
25. Застосування теорії “Великої п'ятірки” у політичному маркетингу.
26. Етичні питання, пов'язані з теорією рис і її сучасним застосуванням.
27. Опитувальники на визначення базових рис особистості. Проблеми з самооцінковими методиками.
28. Протистояння рис особистості і ситуації: прогноз поведінки, сила ситуації, питання абсолютної і відносної стійкості поведінки.
29. Цінності особистості у конкретній ситуації.
30. Питання стабільності особистості: емпіричні докази і вивчення причин.
31. Поняття розвитку особистості.
32. Дослідження розвитку особистості: метод лонгітуду.
33. Темперамент як біологічна основа особистості.

Загальна психологія (емоції і воля)

1. Визначення емоцій та почуттів; специфічні ознаки та властивості емоцій та почуттів.
2. Функціональне значення емоцій та почуттів у житті людини.
3. Значення емоцій з точки зору еволюції.
4. Функції емоцій.
5. Роль емоцій в когнітивних процесах та творчості.
6. Роль емоцій у педагогічному процесі.
7. Теорії пояснення взаємозв'язку емоційних та органічних процесів.
8. Еволюційна теорія Ч. Дарвіна
9. Психоорганічні теорії емоцій (Переферійна теорія Джеймса-Ланге, теорія Кенона-Барда; асоціативна теорія В.Вундта).
10. Теорії пояснення взаємозв'язку емоційних та пізнавальних процесів.
11. Теорія когнітивного дисонансу Л. Фестінгера.
12. Когнітивно-фізіологічна теорія С. Шехтера.
13. Пізнавальна теорія М. Арнольд- Р. Лазаруса.
14. Інформаційна теорія П. Сімонова.
15. Теорії пояснення взаємозв'язку емоційних процесів та глибинної психічної сфери. Психоаналітична теорія емоцій (З. Фройд, Д. Раппопорт).
16. Судинна теорія вираження емоцій І. Уейнбаума, її модифікація.
17. Біологічна теорія емоцій П. Анохіна.
18. Фрустраційна теорія емоцій.
19. Теорія диференційних емоцій К. Ізарда.
20. Психофізіологічні основи емоцій та почуттів.
21. Анатомо-фізіологіческая теория эмоций Дж. Грэя.
22. Класифікації емоцій та почуттів.
23. Характеристика окремих видів фундаментальних емоцій (інтерес, радість, здивування, гнів, відраза, презирство, страх, сором, сум, провина). Загальний опис емоції, активатори емоції, мімічне вираження емоцій, імпресія емоцій, соціалізація емоції, зв'язок емоції з іншими переживаннями, індивідуальні, культурні відмінності у переживанні та вираженні емоції.
24. Характеристика емоційних станів як форм переживань людини (емоційний тон відчуттів, настрої, пристрасть, екстаз, афект, натхнення, тривога, апатія, фрустрація, агресія (афективний компонент), депресія, емоційне вигорання, емпатія, стрес).
25. Емоційні характеристики людини. Емоційна збудливість, емоційна чутливість, емоційна лабільність, емоційна стійкість, емоційний інтелект.
26. Тенденції вікових змін емоційної сфери (емоційна сфера немовлят, дошкільнят, молодших школярів, підлітків, юнаків; вікова динаміка емоцій у зрілому віці; емоційні особливості осіб похилого віку).
27. Статеві та гендерні особливості емоційної сфери.

28. Загальне поняття про вольову діяльність.
29. Функції волі .
30. Історія вчень про волю.
31. Вольові дії людини, етапи вольових дій.
32. Проаналізувати волю як механізм подолання перешкод (за П.В. Сімоновим).
33. Проаналізувати волю як свідомий рівень регуляції поведінки і діяльності (за В.І. Селівановим).
34. Проаналізувати волю як довільне створення спонуки до дії (за В.А. Іванніковим).
35. Вольова регуляція поведінки (за Є.П. Ільїним.)
36. Психологічні механізми вольової регуляції.
37. Вольові якості особистості.
38. Розвиток сили волі.
39. Методи та методики дослідження емоційно-почуттєвих процесів та індивідуальних особливостей емоційно-почуттєвої сфери.
40. Методи та методики дослідження вольових процесів та індивідуальних особливостей вольової сфери.

Загальна психологія (пізнавальні психічні процеси)

1. Відчуття як найпростіший пізнавальний психічний процес.
2. Теорії відчуттів: емпіризму, солипсизму, специфічної енергії органів чуття, рефлексорна.
3. Особливості відчуття світла та кольору. Феномен Пуркінє. Ахроматичний та хроматичний контрасти.
4. Трикомпонентна теорія кольорового зору.
5. Особливості відчуття тону і шуму.
6. Поняття про консонанс і дисонанс. Психоакустичний ефект.
7. Нюхові відчуття. Стереохімічна теорія нюху.
8. Смакові відчуття.
9. Тактильні та дотикові відчуття.
10. Температурні та больові відчуття.
11. Статичні та кінестетичні відчуття.
12. Вібраційні та органічні відчуття.
13. Систематична класифікація відчуттів.
14. Структурно-генезисна класифікація відчуттів.
15. Загальні властивості відчуттів.
16. Абсолютна та диференційна чутливість. Пороги чутливості. Дріб Вебера.
17. Логарифмічна форма основного психофізичного закону.
18. Степенева форма основного психофізичного закону.
19. Узагальнена форма основного психофізичного закону.
20. Адаптація та взаємодія відчуттів.
21. Сенсibiliзація та синестезія. Контраст відчуттів.
22. Природа сприймань людини. Роль мікро- і макрорухів у формуванні образу сприймань.
23. Основні теоретичні підходи до вивчення сприймань: структуралізм, гештальтпсихологія, екологічний підхід, конструктивістський підхід.
24. Класифікація сприймань за провідним аналізатором.
25. Класифікація сприймань за метою діяльності.
26. Класифікація сприймань за основною формою існування матерії.
27. Сприймання форми, величини та відстані об'єктів. Гострота зору. Акомодация та конвергенція. Окомір людини.
28. Сприймання об'ємності та напрямку об'єктів. Монокулярний паралакс руху. Бінокулярний та монокулярний стереоефекти. Кінетичний ефект глибини.
29. Зорові ілюзії.
30. Сприймання часу.

31. Сприймання руху. Стробоскопічний рух. Фі-феномен.
32. Предметність та структурність сприймання.
33. Цілісність сприймання. Закони цілісного сприймання форми.
34. Константність та апперцепція сприймання.
35. Осмисленість, узагальненість та вибірковість сприймання.
36. Індивідуальні відмінності сприймання. Типи сприймання.
37. Поняття про пам'ять та її основні функції.
38. Основні теоретичні підходи до вивчення пам'яті: фізіологічний, біохімічний, інформаційно-кібернетичний, психологічний.
39. Психологічні теорії пам'яті: асоціативна, гештальттеорія, біхевіоральна, психоаналітична, діяльнісна, когнітивна.
40. Класифікація пам'яті за тривалістю закріплення та зберігання матеріалу.
41. Класифікація пам'яті за характером психічної активності (за змістом).
42. Класифікація пам'яті за ступенем розуміння матеріалу.
43. Класифікація пам'яті за характером цілей діяльності.
44. Запам'ятовування як процес пам'яті: умови успішного запам'ятовування, ефект Зейгарнік.
45. Організація процесу заучування. Основні форми заучування. Закон Йоста.
46. Ефективна організація повторення матеріалу.
47. Збереження як процес пам'яті: умови успішного збереження, ефект краю.
48. Різновиди відтворення як процесу пам'яті. Умови успішного пригадування. Прийому пригадування.
49. Забування як процес пам'яті: теорії забування, умови забування. Проактивна та ретроактивна інтерференція.
50. Криві збереження (забування) Г. Еббінгауза та Г. П'єрона. Феномен ремінісценції.
51. Індивідуальні відмінності пам'яті. Типи образної пам'яті. Поняття про ейдетичну пам'ять.
52. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності.
53. Основні детермінанти процесу мислення.
54. Ефект соціальної інгібіції та фасилітації.
55. Механістичний підхід до вивчення мислення.
56. Телеологічний підхід до вивчення мислення.
57. Цілісний підхід до вивчення мислення.
58. Генезисний підхід до вивчення мислення.
59. Особистісний (мотиваційний) підхід до вивчення мислення.
60. Історичний підхід до вивчення мислення.
61. Діяльнісний підхід до вивчення мислення.
62. Класифікація мислення за характером об'єкта мислительної діяльності.
63. Класифікація мислення за ступенем новизни і оригінальності.
64. Класифікація мислення за характером задач, засобом дії, розгорненням, ступенем реальності, впливом на емоційну сферу людини.
65. Основні стадії (фазова динаміка) процесу логічного та творчого мислення.
66. Мисленнєві операції людини.
67. Логічні форми мислення.
68. Індивідуальні відмінності мислення.
69. Індивідуальні стилі мислення: якості та типи розуму.
70. Інтелектуальні стилі.
71. Поняття про мову та мовлення. Функції мовлення.
72. Психолінгвістичні теорії розвитку мовлення: научіння, преформізму, релятивістська, когнітивна.
73. Зовнішнє мовлення. Усне, писемне та афективне мовлення.
74. Діалогічне та монологічне мовлення.
75. Історія розвитку писемного мовлення: піктографічне, ідеографічне, складове, літерно-звукове.
76. Егоцентричне мовлення.
77. Внутрішнє мовлення.

	<p>78. Психологічні механізми породження, сприймання та розуміння мовлення.</p> <p>79. Поняття про універсальний предметний код.</p> <p>80. Основні особливості мовлення.</p> <p>81. Індивідуальні відмінності мовлення.</p> <p>82. Стилi мовлення.</p> <p>83. Загальне поняття про уяву. Основні функції уяви.</p> <p>84. Основні теоретичні підходи до вивчення уяви: філософія раціоналізму, асоціативна психологія, психоаналіз.</p> <p>85. Гіпотези щодо психологічних механізмів уяви.</p> <p>86. Класифікація уяви за змістом; характером психічної активності; характером цілей діяльності.</p> <p>87. Класифікація уяви за ступенем новизни і оригінальності; ступенем реальності; за просторовими характеристиками об'єктів.</p> <p>88. Класифікація уяви за характером образів; провідною роллю психічних процесів.</p> <p>89. Мрія як особливий вид уяви.</p> <p>90. Прийоми створення образів уяви.</p> <p>91. Індивідуальні відмінності уяви.</p> <p>92. Загальне поняття про увагу та її основні функції.</p> <p>93. Причини неуважності та шляхи їх подолання.</p> <p>94. Основні теоретичні підходи до вивчення уваги: моторна, апперцептивно-волюнтаристська, емоційна, фізіологічна, діяльнісна та інформаційна.</p> <p>95. Класифікація уваги за характером цілей діяльності.</p> <p>96. Чинники мимовільної, довільної та післядовільної уваги.</p> <p>97. Класифікація уваги за спрямованістю.</p> <p>98. Класифікація уваги за формою організації; ступенем соціалізації.</p> <p>99. Класифікація уваги за ступенем регуляції; орієнтацією на конкретні психічні процеси.</p> <p>100. Основні властивості уваги.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

	<p>співвідносяться між собою?</p> <p>6. У чому полягає відмінність між душею та духом, душею та психікою?</p> <p>7. Основні здобутки психології XVII – кінця XIX століття.</p>			
4/21.09 /	<p>Тема 2. Етапи розвитку психології (продовження). Психологія як наука про поведінку, несвідомі психічні явища та цілісні структури психіки. Психологія як наука про пояснення та розуміння психіки.</p> <p><i>Друге заняття: Психологія як наука про поведінку, несвідомі психічні явища, цілісні структури психіки. Психологія як наука про пояснення та розуміння психіки</i></p> <p>1. Що відіграло вирішальну роль у визнанні психології як самостійної науки? Обґрунтуйте свою відповідь.</p> <p>2. Психологія як наука про поведінку. Хто і як вивчав поведінку в психології? Чому поведінка стала предметом дослідження в психології?</p> <p>3. Психологія як наука про несвідомі психічні явища. Розкажіть міфи про Едіпа та Електру.</p> <p>4. Психологія як наука про цілісні структури психіки. Підстави виникнення гештальтпсихології.</p> <p>5. Психологія як наука</p>	Лекція		<p>Підгот. до сем.зан.</p> <p>Підготовка наукової доповіді</p> <p>1 год</p>
23.09		Семінар		

	<p>про мотивацію поведінки та діяльності особистості.</p> <p>6. Психологія як наука про особистість як систему якостей та рис.</p> <p>7. Психологія як наука про пояснення психічних явищ людини, розуміння її неповторної індивідуальності та про вплив на неї.</p>				
5/28.09 / 30.09	<p>Тема 3. Методологічні принципи психологічного дослідження та етапи його проведення. Поняття про принцип та методологію психологічного дослідження. Філософські принципи. Загальнонаукові принципи.</p> <p><i>Модуль 1</i></p>	<p>Лекція</p> <p><i>Семінар</i> <i>Модульний контроль</i></p>	<p>1.Максименко С. Д. Методологічні проблеми загальної психології // Практична психологія та соціальна робота. – 1999. – № 3. – С. 2-4.</p> <p>2.Мусатов С.О. Система психологічного знання // Педагогіка і Психологія. Вісник НАПН України. – 2016. – № 1(90). – С.77-85.</p> <p>3.Роменець В. Предмет і принципи історико-психологічного дослідження // Психологія і суспільство. – 2013. – № 2. – С. 6-27.</p> <p>4.Семиченко В. А. Теоретико-методологічні проблеми сучасної психології // Вісник національного авіаційного університету. Збірник наукових праць. Педагогіка. Психологія. – 2016. – № 9. – С.141-152.</p> <p>5.Слюсаревський М. М. Методологічний простір творення та оцінювання соціально-психологічних теорій: спроба обґрунтування концепції // Практична психологія та соціальна робота. – 2013. – № 6. – С. 1-9; № 7. – С. 1-6.</p>	<p>Підгот. до змістового модуля 1</p> <p>1 год</p>	
6/5.10/ 7.10	<p>Тема 3. Методологічні принципи психологічного дослідження та етапи його проведення (продовження). Загальнопсихологічні принципи. Конкретнопсихологічні принципи. Етапи проведення психологічних досліджень.</p> <p>1. У чому полягає відмінність між принципом та методологією психологічного дослідження? Хто розробляє методологічні принципи психології?</p> <p>2. Наведіть приклади впливу філософських принципів на теоретичні та практичні дослідження психології.</p>	<p>Лекція</p> <p><i>Семінар</i></p>	<p>Підгот. до сем.зан.</p> <p>Підготовка наукової доповіді</p> <p>1 год</p>		

	<p>3. Які наслідки може викликати те, що психологи не дотримуватимуться загальнонаукових принципів у своїх дослідженнях?</p> <p>4. Загальнопсихологічні принципи психологічного дослідження. Як Ви собі уявляєте втілення загальнопсихологічних принципів у теоретичних та практичних психологічних дослідженнях?</p> <p>5. Конкретнопсихологічні принципи психологічного дослідження Чим конкретнопсихологічні принципи відрізняються від загальнопсихологічних?</p>					
7/12. 10/	<p>Тема 4. Методи психології. Поняття про метод та методика психології. Класифікація методів психології. Методи пояснення психіки людини. Теоретичні методи.</p> <p>Вихідний</p>	Лекція	<p>1. Волянко Н. Ю. Использование биографического метода в психолого-педагогических исследованиях // Практична психологія та соціальна робота. – 2004. – № 1. – С. 37-40.</p> <p>2. Горбунова В. В. Як спланувати психологічний експеримент? // Практична психологія та соціальна робота. – 2010. – № 4. – С. 12-16.</p> <p>3. Климчук В. О. Сучасне психологічне консультування та психотерапія: дискурс соціального конструкціонізму та інтеракційний контекст // Практична психологія та соціальна робота. – 2013. – № 2. – С. 63–68.</p> <p>4. Максименко С. Д. Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. – К.: НДП, 1990.</p> <p>5. Панасенко Е. Експеримент як провідний емпіричний метод наукового дослідження в психології: теоретичний аспект // Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Психологічні науки. – 2017. - № 1(17). – С. 127-133.</p>	Підгот. до сем.зан.	Підготовка наукової доповіді	1 год
14.10		Семинар				
8/19,10 /	<p>Тема 4. Методи психології (продовження). Організаційні методи. Емпіричні методи. Методи опрацювання даних. Інтерпретаційні методи. Методи розуміння психіки людини. Методи впливу на психіку людини.</p> <p>Перше заняття: Методи пояснення та розуміння психіки людини</p> <p>1. Побудуйте схему співвідношення понять: “методологія”, “метод”, “методика”.</p>	Лекція		Опрацювання та інтерпретація результатів прак.роб.		1 год
21.10		Практ.зан.				

	<p>2. Запропонуйте свою класифікацію методів дослідження у психології.</p> <p>3. Вкажіть на сильні та слабкі сторони організаційних методів психології. Які організаційні методи Ви використаєте у дослідженнях на тему: “Вплив тривалості навчання в університеті на інтелект студента”; “Порівняльна характеристика здатності до рефлексії студентів психологічного та фізичного факультетів”; “Роль вродженого та набутого у психічному розвитку студента”.</p> <p>4. Які основні правила проведення наукового психологічного спостереження та бесіди?</p> <p>5. Порівняйте методи спостереження та експерименту. У чому полягають їхні переваги та недоліки?</p> <p>6. Що означає “стандартизований метод психології”? Подайте приклади.</p> <p>7. Чим відрізняються методи опитування та тестування?</p> <p>8. У яких випадках застосовуються методи розуміння психіки людини? Чим метод емпатичного слухання відрізняється від методу ідентифікації?</p> <p>9. Поясніть суть методів інтерпретації внутрішнього світу, інтуїції та герменевтики.</p>				
--	--	--	--	--	--

	<p>проблема виникнення психіки тварин і які є варіанти її вирішення? У чому полягає наукова проблема розвитку психіки тварин і які є варіанти її вирішення?</p> <p><i>Друге заняття: Розвиток психічних форм відображення та поведінки тварин</i></p> <p>1. На прикладі психологічних дослідів продемонструйте, чим відрізняються нижчий та вищий рівні стадії сенсорної психіки.</p> <p>2. Наведіть приклади родової та індивідуально-мінливої форм поведінки на стадіях сенсорної та перцептивної психіки.</p> <p>3. Наведіть приклади ритуальної поведінки тварин.</p> <p>4. Порівняйте основні ознаки інстинктів, навичок та тваринного інтелекту.</p> <p>5. У чому полягає відмінність між облігатним та факультативним навчанням?</p> <p>6. У чому полягає відмінність між допсихічною та психічною формами відображення на рівні живої природи?</p> <p>7. Дискусія: “Чи еволюція тваринного світу у наш час може призвести до появи нового виду живих істот?”</p>				
11/9.11 /	<p>Тема 6. Природа та сутність психіки людини. Психологічні теорії філогенезу психіки людини. Натуралістична теорія. Суспільно-історична теорія.</p>	Лекція	<p>1.Донченко О. Від цілісності психологічних знань до цілісності світобачення // Соціальна психологія. – 2011. – № 1. – С. 3-13.</p> <p>2.Корниенко А. Ф. Природа психіки и психической формы отражения // Национальный психологический журнал. – 2018. – № 3(31). – С. 104-116.</p>	<p>Підготовка наукової доповіді</p> <p>Підгот. до змістового</p>	

	проблеми.				
13/23.11/	<p>Тема 7. Індивідуальна свідомість людини як вища форма психічного відображення. Форми свідомості: суспільна свідомість, групова свідомість, індивідуальна свідомість. Загальна характеристика індивідуальної свідомості. Структура індивідуальної свідомості. Буттєвий та рефлексивний рівень свідомості. Біодинамічна тканина дії, чуттєва тканина образу, значення та сенс.</p> <p><i>Перше заняття: Характеристика індивідуальної свідомості людини</i></p>	Лекція	<p>1. Болтівець С. Самосвідомість особистості у саморусі людства // Практична психологія та соціальна робота. – 2013. – № 7. – С. 77-80.</p> <p>2. Гуменюк О. Особливості ситуативного та вікового розвитку Я-концепції // Психологія і суспільство. – 2005. – № 1. – С.46-62.</p> <p>3. Фромм Е. Втеча від свободи. – Харків, 2018. – С. 30-37, 43-51, 58-59.</p> <p>4. Шахов В. В. Особливості становлення самосвідомості в студентському віці. // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: педагогіка і психологія. – 2017. – Вип. 51. – С. 134-138.</p>	Підгот. до сем.зан.	
25.11	<p>1. Вивчення свідомості людини у провідних психологічних течіях ХХ-ХХІ ст.</p> <p>2. Дайте загальну характеристику індивідуальної свідомості людини.</p> <p>3. Структура індивідуальної свідомості людини.</p> <p>4. Порівняйте означення індивідуальної свідомості та психіки людини.</p> <p>5. Поясніть на прикладах особливості індивідуальної свідомості людини.</p> <p>6. Дискусія: “Чи тваринам може бути властива свідомість?”</p>	Семінар		Підготовка наукової доповіді	1 год

9.12	<p>Історичний погляд на категорію несвідомого. Психоаналітична теорія несвідомого З. Фрейда. Несвідоме в аналітичній психології К. Юнга. Загальна характеристика несвідомих психічних явищ людини. Основні функції несвідомого. Класифікація несвідомих психічних явищ. Співвідношення свідомих та несвідомих психічних явищ людини.</p> <p><i>Перше заняття:</i> Поняття про несвідоме та його прояви</p> <p>1. Як називаються психологічні течії, основним предметом вивчення яких вважають несвідоме? 2. Побудуйте схеми співвідношення понять “психіка”, “свідомість”, “несвідоме”, “підсвідоме”. Дайте означення кожного з цих понять. Порівняйте їх. 3. Загальна характеристика несвідомих психічних явищ людини. 4. Наведіть з власного досвіду приклади неусвідомлених автоматизмів, неусвідомленої установки та неусвідомлених супроводів свідомих дій. 5. Порівняйте надсвідомі та підсвідомі психічні процеси. Інтуїція як прояв несвідомого.</p> <p><i>Друге заняття: Теорії</i></p>	Семінар	<p>2. Хьелл Л., Зиглер Д. Теорії личности. – СПб: Питер Пресс, 1997. – С. 111-116, 199-201.</p> <p>3. Юнг К. Г. Архетипи і колективне несвідоме. – Львів: Астролябія, 2018. – 608 с.</p> <p>4. Яценко Т. С. По той бік символіки психомалюнків // Практична психологія та соціальна робота. – 1999. – № 7. – С. 25-26.</p>	Підготовка наукової доповіді 2 год	
------	---	---------	--	---	--

	<p><i>несвідомого. Взаємозв'язок свідомого і несвідомого</i></p> <p>1. Хто і як вивчав несвідоме до початку ХХ ст.?</p> <p>2. Психоаналітична теорія несвідомого З. Фрейда.</p> <p>3. Несвідоме в аналітичній психології К. Юнга.</p> <p>4. Дискусія: “Чи свідомі форма відображення вища за несвідому?”</p> <p>5. Співвідношення свідомих та несвідомих психічних явищ людини. Порівняйте основні функції свідомого і несвідомого.</p>				
16/14.12/16.12	<p><i>Підсумкове заняття</i></p> <p><i>Модуль 3</i></p>	<p>Лекція</p> <p>Семінар. Модульний контроль</p>		<p>Підгот. до змістового модуля 3</p> <p>1 год</p> <p>Підготовка до іспиту</p> <p>10 год</p>	

Схема курсу
Загальна психологія (психологія особистості)

	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (за)	Література	Завдання, год	Термін виконання
1 тижд (4 год)	<p>Тема 1. Психологія особистості як наука Предмет вивчення психології особистості як науки. Міждисциплінарні зв'язки психології особистості. Методи дослідження особистості. Становлення психології особистості як науки. Основні проблеми психології особистості Перспективи розвитку психології особистості.</p>	Лекція, практичне заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кліманська М.Б., Галецька І.І. Українська адаптація короткого п'ятифакторного опитувальника особистості ТІРІ (ТІРІ-UKR) // Психологічний часопис – 2019 – Том 5 – №9 – С. 57-74. 2. Титаренко Т. М. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності. – К.: Либідь, 2003. – 376 с. 3. Титаренко Т. М. Сучасна психологія особистості. – К. : Каравела, 2013. – 232 с. 4. Шамлян К.М., Кліманська М.Б. Проективні методи дослідження особистості: підручник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 	Опрацювання рекомендованої літератури за темою лекції, 2 год	1 навч. тиждень
2 тижд (4 год)	<p>Тема 2. Розвиток особистості. Самосвідомість. Функції самосвідомості Психологічний зміст понять “розвиток”, “формування” та “становлення” особистості. Пояснення психоаналітичних, біхевіоральних, гуманістичних теорій щодо питання розвитку, формування та становлення особистості. Передумови, умова та чинники психічного розвитку особистості. Механізми психічного розвитку особистості. Соціалізація: її форми та стадії. Закономірності психічного розвитку особистості. Психологічна зрілість особистості. Механізми самосвідомості. Складові Я- концепції та її функції.</p>	Лекція, практичне заняття	<ol style="list-style-type: none"> 1. Джеймс У. Психологія. — М. : РИПОЛ классик, 2020. 2. Капрара Дж., Сервон Д. Психологія личности. – М.–СПб.: Питер, 2003. 3. Титаренко Т. М. Сучасна психологія особистості. – К. : Каравела, 2013. 4. Столяренко О. Б. Психологія особистості. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. 5. Штепа О.С. Особистісна зрілість: Модель. Опитувальник. Тренінг. Монографія. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім.І.Франка, 2008 6. Larsen R.J., Buss D.M., King D., Ensley C. Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature. - McGraw-Hill Ryerson, 2020. 	Опрацювання рекомендованої літератури за темою лекції, 2 год	2 навчальний тиждень

3 т, 4 год	<p>Тема 3. Потребнісно-мотиваційна сфера особистості Трактування потреб у психології: визначення, функції, характеристика та різновиди. Аналіз поняття «мотив»: визначення, функції, структура, характеристика та різновиди. Поняття про мотивацію. Змістовні психологічні теорії мотивації. Процесуальні психологічні теорії мотивації. Цінності та ціннісні орієнтації</p>	Лекція, практичне заняття	<ol style="list-style-type: none"> Капрара Дж., Сервон Д. Психология личности. – М.–СПб.: Питер, 2003. Столяренко О. Б. Психология личности. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. Титаренко Т. М. Сучасна психологія особистості. – К. : Каравела, 2013. – 232 с. Larsen R.J., Buss D.M., King D., Ensley C. Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature. - McGraw-Hill Ryerson, 2020. 	Опрацювання рекомендованої літератури за темою лекції, 2 год	3 навч. тиждень
4 т, 4 год	<p>Тема 4. Теорія особистості В. Джеймса Трактування особистості у теорії В. Джеймса. Фізична особистість. Соціальна особистість. Духовна особистість. Ієрархія особистостей. Самооцінка. Поняття особистого свідомого. Поняття потоку свідомості. Поняття потоку у теорії М. Чіксентміхаї.</p>	Лекція, практичне заняття	<ol style="list-style-type: none"> Джеймс У. Психология. — М. : РИПОЛ классик, 2020. Капрара Дж., Сервон Д. Психология личности. – М.–СПб.: Питер, 2003. Столяренко О. Б. Психология личности. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. Титаренко Т. М. Сучасна психологія особистості. – К. : Каравела, 2013. Larsen R.J., Buss D.M., King D., Ensley C. Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature. - McGraw-Hill Ryerson, 2020. 	Опрацювання рекомендованої літератури за темою лекції, підготовка індивідуальних презентацій 2 год	4 навч. тиждень
5 т, 4 год	<p>Тема 5. Теорія особистості З. Фрейда Біографія З. Фрейда. Зародження психоаналізу. Поняття несвідомого. Структура психіки за З. Фрейдом. Структура особистості за З. Фрейдом. Стадії психосексуального розвитку особистості. Захисні механізми Его.</p>	Лекція, практичне заняття	<ol style="list-style-type: none"> Блюм Дж. Психоаналитические теории личности. - М.: Академический проект; Екатеринбург: Деловая книга. – 1999 Столяренко О. Б. Психология личности. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. Feist J., Feist G.I., Roberts T.M. Theories of Personality. - McGraw Hill Higher Education, 2017 Larsen R.J., Buss D.M., King D., Ensley C. Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature. - McGraw-Hill Ryerson, 2020. 	Опрацювання рекомендованої літератури за темою лекції, підготовка індивідуальних презентацій 2 год	5 навч. тиждень

6 т, 4 год	<p>Тема 6. Аналітична психологія К. Г. Юнга Структура психіки за К. Юнгом. Поняття про архетипи. Структура особистості за К. Юнгом. Спрямованість особистості: екстра- та інтроверсія. Психічні функції за К. Юнгом: мислення, почуття, відчуття, інтуїція.</p>	Лекція, практичне заняття	<p>1. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Персонологія : специфіка, структура, механізм: навч. посіб. / П. М. Лісовський, Ю. П. Лісовська. – К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017.</p> <p>2. Психологія личности. Т. 2. Хрестоматія / Ред.-сост. Д. Я. Райгородский. – Самара: Издательский Дом «БАХРАХ», 1999.</p> <p>3. Холл К. С, Линдсей Г. Теории личности. - М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1999.</p> <p>4. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. - СПб: Питер, 2007.</p> <p>5. Schultz D.P., Schultz S.E. Theories of Personality. - Cengage Learning, 2017.</p>	Опрацювання рекомендованої літератури за темою лекції, підготовка індивідуальних презентацій 2 год	6 навч. тиждень
7 т, 4 год	<p>Тема 7.1. Транзактний психоаналіз Е. Берна. Его-психологія Е. Еріксона. Гуманістичний психоаналіз Фрома Поняття гри і сценарію у теорії Е. Берна. Его-стани за Е. Берном. Стадії психосоціального розвитку за Е. Еріксоном. Трагування особистості та чинників її формування у гуманістичному психоаналізі Е. Фрома. Екзистенційні потреби людини за Е. Фромом.</p> <p>Тема 7.2. Індивідуальна психологія А. Адлера. Теорія К. Хорні (на самостійне опрацювання) Людина як первинно соціальна істота в теорії А. Адлера. Соціальний інтерес людини. Рушійна сила розвитку особистості: комплекс неповноцінності та прагнення до зверхності (вищості). Мета розвитку особистості – життєвий стиль та креативне Я. Поняття про фіктивний фіналізм. Сиблінг-позиція за А. Адлером. Поняття невротичної особистості за К. Хорні. Потреба у задоволенні та безпеці. Поняття базального конфлікту</p>	Лекція, практичне заняття, перший модульний контроль	<p>1. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Персонологія : специфіка, структура, механізм: навч. посіб. / П. М. Лісовський, Ю. П. Лісовська. – К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017.</p> <p>2. Психологія личности. Т. 2. Хрестоматія / Ред.-сост. Д. Я. Райгородский. – Самара: Издательский Дом «БАХРАХ», 1999.</p> <p>3. Холл К. С, Линдсей Г. Теории личности. - М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1999.</p> <p>4. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. - СПб: Питер, 2007.</p> <p>5. Larsen R.J., Buss D.M., King D., Ensley C. Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature. - McGraw-Hill Ryerson, 2020.</p> <p>6. Schultz D.P., Schultz S.E. Theories of Personality. - Cengage Learning, 2017.</p>	Опрацювання рекомендованої літератури за темою лекції, підготовка індивідуальних презентацій, підготовка до першого модульного контролю 2 год	7 навч. тиждень

8 т, 4 год	<p>Тема 8. Біхевіористичні теорії особистості Виникнення біхевіоризму: Дж. Уотсон. Погляд на особистість Е. Толмена, К. Халла і Е. Торндайка. Б. Скіннер: поняття про оперантне обумовлення.</p>	Лекція, практичне заняття	<p>1. Варій М.Й. Психологія особистості: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. 2. Холл К. С, Линдсей Г. Теории личности. - М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1999. - 592 с. 3. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. - СПб: Питер, 2007. - 607 с. 4. Larsen R.J., Buss D.M., King D., Ensley C. Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature. - McGraw-Hill Ryerson, 2020. 5. Schultz D.P., Schultz S.E. Theories of Personality. - Cengage Learning, 2017.</p>	Опрацювання рекомендованої літератури за темою лекції, підготовка індивідуальних презентацій 2 год	8 навч. тиждень
9 т, 4 год	<p>Тема 9. Теорія Берреса Фредеріка Скіннера Дослідження Скіннера: «ящик Скіннера», машина для навчання, вербальний суматор, військові розробки. Скіннер – геній свого часу? Філософські погляди Б.Ф. Скіннера. Погляди Скіннера на екологію і використання природних ресурсів.</p>	Лекція, практичне заняття	<p>1. Варій М.Й. Психологія особистості: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. 2. Холл К. С, Линдсей Г. Теории личности. - М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1999. - 592 с. 3. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. - СПб: Питер, 2007. - 607 с. 4. Larsen R.J., Buss D.M., King D., Ensley C. Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature. - McGraw-Hill Ryerson, 2020. 5. Schultz D.P., Schultz S.E. Theories of Personality. - Cengage Learning, 2017.</p>	Опрацювання рекомендованої літератури за темою лекції, підготовка індивідуальних презентацій 2 год	9 навч. тиждень
10 т, 4 год	<p>Тема 10. Когнітивно-поведінкові теорії: А. Бандура Виникнення когнітивно-поведінкового напрямку у психології. Теорія соціального наочіння А. Бандури. Класичний експеримент з лялькою Бобо 1961 року. Модифікації експериментів 1963 року. Теорія самоефективності А. Бандури.</p>	Лекція, практичне заняття	<p>1. Варій М.Й. Психологія особистості: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. 2. Холл К. С, Линдсей Г. Теории личности. - М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1999. - 592 с. 3. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. - СПб: Питер, 2007. - 607 с. 4. Larsen R.J., Buss D.M., King D., Ensley C. Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature. - McGraw-Hill Ryerson, 2020. 5. Schultz D.P., Schultz S.E. Theories of Personality. - Cengage Learning, 2017.</p>	Опрацювання рекомендованої літератури за темою лекції, підготовка індивідуальних презентацій 2 год	10 навч. тиждень

11 т, 4 год	<p>Тема 11. Когнітивні теорії особистості Особистість в когнітивній психології. Психологія особистісних конструктів Дж. Келлі. Теорія когнітивного дисонансу Л. Фестінгера.</p>	Лекція, практичне заняття	<p>1.Варій М.Й. Психологія особистості: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. 2.Холл К. С, Линдсей Г. Теории личности. - М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1999. - 592 с. 3.Хьелл Л., ЗиглерД. Теории личности. - СПб: Питер, 2007. - 607 с. 4.Larsen R.J., Buss D.M., King D., Ensley C. Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature. - McGraw-Hill Ryerson, 2020. 5. Schultz D.P., Schultz S.E. Theories of Personality. - Cengage Learning, 2017.</p>	Опрацювання рекомендованої літератури за темою лекції, підготовка індивідуальних презентацій 2 год	11 навч. тиждень
12 т, 4 год	<p>Тема 12. Гуманістичні теорії особистості Зародження гуманістичного напрямку у психології. Основні положення гуманістичної психології. Теорія особистості К. Роджерса. Клієнт-центрована психотерапія. Поняття конгруентності.</p>	Лекція, практичне заняття	<p>1.Екзистенційна та гуманістична психологія : навч. посібник / І. М. Зварич, Г. В. Чуйко, Т. А. Колтунович ; за наук. ред. В. Г. Панка. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. 2.Психология личности. Т. 2. Хрестоматия / Ред.-сост. Д. Я. Райгородский. – Самара: Издательский Дом “БАХРАХ”, 1999. 3.Холл К. С, Линдсей Г. Теории личности. - М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1999. 4.Хьелл Л., ЗиглерД. Теории личности. - СПб: Питер, 2007.</p>	Опрацювання рекомендованої літератури за темою лекції, підготовка індивідуальних презентацій 2 год	12 навч. тиждень
13 т, 4 год	<p>Тема 13. Теорія особистості А. Маслоу Піраміда потреб А. Маслоу. Доповнення до теорії потреб. Поняття самоактуалізації особистості. Риси самоактуалізованої особистості.</p>	Лекція, практичне заняття	<p>1.Екзистенційна та гуманістична психологія : навч. посібник / І. М. Зварич, Г. В. Чуйко, Т. А. Колтунович ; за наук. ред. В. Г. Панка. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. 2.Психология личности. Т. 2. Хрестоматия / Ред.-сост. Д. Я. Райгородский. – Самара: Издательский Дом “БАХРАХ”, 1999. 3.Холл К. С, Линдсей Г. Теории личности. - М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1999. 4.Хьелл Л., ЗиглерД. Теории личности. - СПб: Питер, 2007.</p>	Опрацювання рекомендованої літератури за темою лекції, підготовка індивідуальних презентацій 2 год	13 навч. тиждень

14 т, 4 год	<p>Тема 14. Екзистенційний напрямок у психології особистості Екзистенціалізм як напрямок у філософії. Екзистенціалізм як психологічний напрямок. Поняття сенсу життя у теорії В. Франкла. Основи буття: проблема життя і смерті, проблема свободи і відповідальності у теорії В. Франкла. Екзистенціалізм І. Ялома</p>	Лекція, практичне заняття	<p>1. Екзистенційна та гуманістична психологія : навч. посібник / І. М. Зварич, Г. В. Чуйко, Т. А. Колтунович ; за наук. ред. В. Г. Панка. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. 2. Психология личности. Т. 2. Хрестоматия / Ред.-сост. Д. Я. Райгородский. – Самара: Издательский Дом “БАХРАХ”, 1999. 3. Холл К. С, Линдсей Г. Теории личности. - М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1999. 4. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. - СПб: Питер, 2007.</p>	Опрацювання рекомендованої літератури за темою лекції, підготовка індивідуальних презентацій 2 год	14 навч. тиждень
15 т, 4 год	<p>Тема 15. Диспозиційні теорії особистості Поняття диспозиції. Теорія особистості. Г. Олпорта. Типи індивідуальних диспозицій. Класифікація рис особистості за Р. Кеттеллом. Теорія “Великої п'ятірки”. Сучасні психологічні дослідження з використанням теорії рис. Дослідження М. Косінського.</p>	Лекція, практичне заняття, другий модульний контроль	<p>1. Кліманська М.Б., Галецька І.І. Українська адаптація короткого п'ятифакторного опитувальника особистості ТІРІ (ТІРІ-UKR) // Психологічний часопис – 2019 – Том 5 – №9 – С. 57-74. 2. Холл К. С, Линдсей Г. Теории личности. - М.: ЗАО Изд-во ЭКСМО-Пресс, 1999. 3. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. - СПб: Питер, 2008. 4. Larsen R.J., Buss D.M., King D., Ensley C. Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature. - McGraw-Hill Ryerson, 2020. 5. Schultz D.P., Schultz S.E. Theories of Personality. - Cengage Learning, 2017.</p>	Опрацювання рекомендованої літератури за темою лекції, підготовка індивідуальних презентацій, підготовка до другого модульного контролю 2 год	15 навч. тиждень

*Схема курсу
Загальна психологія (емоції і воля)*

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1-2 тиж Лекція Лекція	<p>Тема 1. Поняття про емоційно-почуттєву сферу Визначення емоцій та почуттів, їхні специфічні ознаки та властивості. Розуміння емоцій у вузькому та широкому контексті. Основні відмінності емоцій від почуттів. Функціональне значення емоцій та почуттів в житті людини: значення емоцій з точки зору еволюції; функції емоцій; роль емоцій в когнітивних процесах та творчості; значення емоцій у педагогічному процесі. Методи дослідження афективної сфери.</p>	Лекція Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Изард К. Психология эмоций. – СПб.: Питер, 2011. - С.13-25; 92-115. 2. Ильин Е.П. Эмоции и чувства. – СПб.: Питер, 2016. - С. 41-52. 3. Марута Н. О. Сучасні напрямки у розробці інструментів для об'єктивної діагностики афективних розладів (огляд літератури) / Н. О. Марута, К. І. Лінська // Український вісник психоневрології. - 2018. - Т. 26, вип. 1. - С. 110-115. - Режим доступу: https://uvnppn.com.ua/upload/iblock/238/2385251bdf569c6907710e5cbcbdd6e81.pdf 4. Психология : підруч. для студ. Вищ. Навч. Закл. / Т. Б. Партико, С.Л. Грабовська, А.О. Вовк та ін.; за заг. Ред.. Т.Б. Партико. – К. : ІнЮре, 2014. – С.535-538. 	<p>4 год; 1. Побудуйте схему взаємозв'язку психології емоцій і волі з іншими галузями психології. Поясніть взаємозв'язки. 2. Дайте визначення категоріям «емоції» (у широкому та вузькому сенсі) та «почуття». Розмежувати поняття за допомогою означення специфічних ознак. 3. Проаналізуйте функціональне значення емоцій та почуттів в житті людини, роль емоційної сфери у виживанні та розвитку людини як біологічного виду. 4. Розкрийте взаємозв'язок емоційної та пізнавальної сфери, роль емоцій у когнітивних процесах та процесах творчості (навести приклади у життєдіяльності людини). 5. Проаналізуйте значення емоцій у педагогічному процесі, наведіть приклади. 6. Проаналізуйте методи та методики дослідження афективної сфери. 6.1.Фізіологічні показники у діагностиці емоційної сфери.</p>	До поточного практичного заняття

				<p>6.2. Методика П. Екмана та У. Фрізена FACS (Facial Action Coding System).</p> <p>6.3. Проективні методики дослідження емоційної сфери.</p> <p>6.4. Стандартизовані тести-опитувальники</p>	
1-2 тиж.	<p>Тема 1. Поняття про емоційно-почуттєву сферу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Побудуйте схему взаємозв'язку психології емоцій і волі з іншими галузями психології. Поясніть взаємозв'язки. 2. Дайте визначення категоріям «емоції» (у широкому та вузькому сенсі) та «почуття». Розмежувати поняття за допомогою означення специфічних ознак. 3. Проаналізуйте функціональне значення емоцій та почуттів в житті людини, роль емоційної сфери у виживанні та розвитку людини як біологічного виду. 4. Розкрийте взаємозв'язок 	<p>Практичні заняття (опитування, презентація, групова робота, Аналіз наукових джерел)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Галецька І. Кліманська М. Психометрична характеристика опитувальника позитивного і негативного афекту (ОПАНА), розробленого на основі методики PANAS // Психологічний часопис – 2020 – Том 6 – №4 – С. 119-132. 2. Ильин Е.П. Эмоции и чувства. – СПб.: Питер, 2001. - С. 13-17; 99-129; 437-454. 3. Изард К. Психология эмоций / К. Изард. – СПб.: Питер, 1999. – С.15-59, 74-89. 4. Психологія : підруч. для студ. Вищ. Навч. Закл. / Т. Б. Партико, С.Л. Грабовська, А.О. Вовк та ін..; за заг. Ред. Т.Б. Партико. – К. : ІнЮре, 2014. – С.535-538. 5. Шадриков В.Д. Введение в психологию: эмоции и чувства / В.Д. Шадриков. – М.: Логос, 2002. С. 5-14. 	4 год;	-

	<p>емоційної та пізнавальної сфери, роль емоцій у когнітивних процесах та процесах творчості (навести приклади у життєдіяльності людини).</p> <p>5. Проаналізуйте значення емоцій у педагогічному процесі, наведіть приклади.</p> <p>6. Проаналізуйте методи та методики дослідження афективної сфери.</p> <p>6.1. Фізіологічні показники у діагностиці емоційної сфери.</p> <p>6.2. Методика П. Екмана та У. Фрізена FACS {Facial Action Coding System}.</p> <p>6.3. Проективні методики дослідження емоційної сфери.</p> <p>6.4. Стандатизовані тести-опитувальники</p>				
<p>3-4 тиж.</p> <p>Лекція Лекція</p>	<p>Тема 2. Теорії емоцій та почуттів, які пояснюють механізми їхнього виникнення</p> <p>Теорії пояснення взаємозв'язку емоційних та органічних процесів: еволюційна теорія Ч. Дарвіна; психоорганічні теорії емоцій</p>	<p>Лекція, Лекція</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анохин П.К. Эмоции // Психология эмоций. Тексты / под ред. В. Вилюнаса, Ю. Гиппенрейтер. – М.: Изд-во МГУ, 1993. – С. 181-188. 2. Бреслав Г. Психология эмоций: учеб. пособие. – М.: Смысл, 2004. – С. 10-69. 3. Вундт В. Психология душевных 	<p>4 год;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прокоментуйте суть біологічної доцільності емоцій в працях Ч. Дарвіна «Вираження емоцій у людини та тварини», «Пристрасті душі». 2. Проаналізуйте периферійну теорію У. Джеймса та К.Г. Ланге. 	<p>До поточного практичного заняття</p>

	<p>(Переферійна теорія Джеймса-Ланге, теорія Кенона-Барда; асоціативна теорія В.Вундта). Теорії пояснення взаємозв'язку емоційних та пізнавальних процесів: теорія когнітивного дисонансу Л. Фестінгера, когнітивно-фізіологічна теорія С. Шехтера, пізнавальна теорія М. Арнольд- Р. Лазаруса; інформаційна теорія П. Сімонова. Теорії пояснення взаємозв'язку емоційних процесів та глибинної психічної сфери: психоаналітична теорія емоцій (З. Фройд, Д. Раппопорт). Судинна теорія вираження емоцій І. Уейнбаума, її модифікація. Біологічна теорія емоцій П. Анохіна. Фрустраційна теорія емоцій. Теорія диференційних емоцій К. Ізарда. Психофізіологічні основи емоцій та почуттів</p>		<p>волнений // Психологія емоцій. Тексты / под ред. В. Вилюнаса, Ю. Гиппенрейтер. – М.: Изд-во МГУ, 1993. – С. 48-63.</p> <p>4. Дарвин Ч. Выражение эмоций у человека и животных // Психология мотивации и эмоций / под ред. Ю. Гиппенрейтер, М. Фаликман. – М.: ЧеРо, 2002. – С.122-134.</p> <p>5. Джеймс У. Что такое эмоция? // Психология эмоций. Тексты / под ред. В. Вилюнаса, Ю. Гиппенрейтер. - М.: Изд-во МГУ, 1993. – С. 89-96.</p> <p>6. Додонов Б.И. Эмоция как ценность. – М.: Политиздат, 1978.- С.23-57.</p> <p>7. Изард К. Психология эмоций. – СПб.: Питер, 1999. - С.15-23.</p> <p>8. Ильин Е.П. Эмоции и чувства. – СПб.: Питер, 2001. - С. 66-128.</p> <p>9. Психология : підруч. для студ. Вищ. Навч. Закл. / Т. Б. Партико, С.Л. Грабовська, А.О. Вовк та ін.; за заг. Ред.. Т.Б. Партико. – К. : ІнЮре, 2014. – С.539-542.</p> <p>10. Симонов П.В. Информационная теория эмоций // Психология эмоций. Тексты / под ред. В. Вилюнаса, Ю. Гиппенрейтер. - М.: Изд-во МГУ, 1993. – С. 188-195.</p> <p>11. Экман П. Психология эмоций. Я знаю, что ты чувствуешь / П. Экман; [пер. с англ.]. – [2-е изд.]. – СПб.: Питер, 2010. – 334 с.</p>	<p>3. Критика теорії Джеймса-Ланге У.Кеноном. Таламічна теорія Кенона-Барда.</p> <p>4. Поясніть асоціативну теорію емоцій В. Вундта</p> <p>5. Прокоментуйте теорії пояснення взаємозв'язку емоційних та пізнавальних процесів: теорію когнітивного дисонансу Л. Фестінгера, когнітивно-фізіологічну теорію С. Шехтера, пізнавальну теорію М. Арнольд- Р. Лазаруса; інформаційну теорію П. Сімонова.</p> <p>6. Поясніть психоаналітичні теорії емоцій (З. Фройд, Д. Раппопорт).</p> <p>7. Судинна теорія вираження емоцій І. Уейнбаума, її модифікація Р. Зайонцом.</p> <p>8. Фрустраційна теорія емоцій.</p> <p>9. Розтлумачте основні постулати теорії диференційних емоцій К. Ізарда.</p> <p>10. Психофізіологічні основи емоцій та почуттів (анатомічні структури головного мозку, рефлекторні механізми виникнення емоцій, емоції і гормональна система, анатомо-фізіологічна теорія Дж. Грея).</p> <p>11. Проаналізуйте виступ Лізи Фельдман Барретт щодо конструювання емоцій на каналі TED, виконайте завдання.</p>	
3-4 тиж.	<p>Тема 2. Теорії емоцій та почуттів, які пояснюють механізми їхнього виникнення</p> <p>1. Прокоментуйте суть біологічної</p>	<p>Практичні заняття(опитування, презентація, групова робота, Аналіз наукових</p>	<p>1. Барретт Л. Ф. Як народжуються емоції : Таємне життя мозку / пер. з англ. Я. Лебеденка. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2018. 480 с.</p> <p>2. Блум Ф., Лейзерсон А. Хофстедтер Л. Мозг, разум и поведение. М.:</p>	4 год	-

	<p>доцільності емоцій в працях Ч. Дарвіна «Вираження емоцій у людини та тварини», «Пристрасті душі».</p> <p>2. Проаналізуйте периферійну теорію У. Джеймса та К.Г. Ланге.</p> <p>3. Критика теорії Джеймса-Ланге У.Кеноном. Таламічна теорія Кенона-Барда.</p> <p>4. Поясніть асоціативну теорію емоцій В. Вундта</p> <p>5. Прокоментуйте теорії пояснення взаємозв'язку емоційних та пізнавальних процесів: теорію когнітивного дисонансу Л. Фестінгера, когнітивно-фізіологічну теорію С. Шехтера, пізнавальну теорію М. Арнольд-Р. Лазаруса; інформаційну теорію П. Сімонова.</p> <p>6. Поясніть психоаналітичні теорії емоцій (3.</p>	джерел)	<p>Мир, 1988. – С.126-129.</p> <p>3. Дарвин Ч. Выражение эмоций у человека и животных // Психология мотивации и эмоций / под ред. Ю. Гиппенрейтер, М. Фаликман. – М.: ЧеРо, 2002. – С.122-134.</p> <p>4. Изард К. Психология эмоций / К. Изард. – СПб.: Питер, 1999. – С.41-67.</p> <p>5. Ильин Е.П. Эмоции и чувства. – СПб.: Питер, 2001. - С. 66-98.</p> <p>6. Психологія : підруч. для студ. Вищ. Навч. Закл. / Т. Б. Партико, С.Л. Грабовська, А.О. Вовк та ін.; за заг. Ред. Т.Б. Партико. – К. : ІнЮре, 2014. – С.539-542.</p> <p>7. Симонов П.В. Эмоциональный мозг / П.В. Симонов. – М.: Наука, 1981. – С.19-55.</p> <p>8. Симонов П.В. Информационная теория эмоций // Психология эмоций. Тексты / под ред. В. Вилюнас, Ю. Гиппенрейтер. - М.: Изд-во МГУ, 1993. – С. 188-195.</p>		
--	---	----------	--	--	--

	<p>Фройд, Д. Раппопорт).</p> <p>7. Судинна теорія вираження емоцій І. Уейнбаума, її модифікація Р. Зайонцом.</p> <p>8. Фрустраційна теорія емоцій.</p> <p>9. Розтлумачте основні постулати теорії диференційних емоцій К. Изарда.</p> <p>10. Психофізіологічні основи емоцій та почуттів (анатомічні структури головного мозку, рефлекторні механізми виникнення емоцій, емоції і гормональна система, анатомо-фізіологічна теорія Дж. Грея).</p> <p>11. Проаналізуйте виступ Лізи Фельдман Барретт щодо конструювання емоцій на каналі TED, виконайте завдання.</p>				
5-6-7-8 тиж. Лекція- Лекція- Лекція- Лекція	<p>Тема 3. Види емоцій та почуттів, характеристика окремих видів емоцій та почуттів</p> <p>Класифікації емоцій та</p>	Лекція, Лекція Лекція Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Изард К. Психология эмоций / К. Изард. – СПб.: Питер, 2000. – С.103-425. 2. Ильин Е.П. Эмоции и чувства / 	8 год; 1.Проаналізуйте окремі види фундаментальних емоцій, таких як інтерес, радість, здивування, гнів, відраза, презирство, страх, сором, сум, провина за нижче наведеною	Завдання до поточних практичних занять

25.10	<p>почуттів: за рівнем організації; за знаком (або забарвленістю); за характером впливу на життєдіяльність; за ступенем розвитку емоцій (або за структурою); залежно від потреб та цілей діяльності. Характеристика окремих видів фундаментальних емоцій (інтерес, радість, здивування, гнів, відраза, презирство, страх, сором, сум, провина). Предиктори емоцій; функціональне значення емоцій для виживання людського роду, для індивіда у процесі життєдіяльності. Імпресивна та експресивна складові емоційного реагування. Мімічні патерни вияву емоцій. Характеристика окремих видів почуттів. Кохання як складне почуття.</p>		<p>Е.П. Ильин – СПб.: Питер, 2001. - С. 139-189; С.297-335.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Психология : підруч. для студ. Вищ. Навч. Закл. / Т. Б. Партико, С.Л. Грабовська, А.О. Вовк та ін.; за аг. Ред.. Т.Б. Партико. – К. : ІнЮре, 2014. – С. 542-550. 4. Куттер П. Любовь, ненависть, зависть, ревность. Психоанализ страстей. — СПб., 1998. 5. Лабунская В. А. Опознание эмоциональных состояний по мимике // Современные психолого-педагогические проблемы высшей школы. — Л., 1978. — Вып. 4. — С. 40-46. 6. Фромм Э. Психология эмоциональных отношений // Исследование природы любви. – М., 1987. 	<p>схемою та наведіть приклади переживання емоції з власного життя (або відомі вам приклади переживання емоцій з життя інших людей).</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Проаналізуйте публікації, виокремити мету, предмет дослідження, основні ідеї, важливі висновки, наукову та практичну значущість результатів дослідження . Висловіть власну думку щодо проблематики, яка висвітлюється в публікації, дайте власну критичну оцінку, щодо актуальності проблеми, висвітлення її автором, перспективи подальших розвідок в цьому напрямку. 3. Виконайте вправу «Зірка почуттів» 4. Дайте характеристику наступним почуттям: симпатія та антипатія, прив'язаність, дружба, любов та закоханість, заздрість, ревності, щастя, ворожість. 5. Поняття про псевдопочуття. Почуття «нового», «почуття обов'язку», «почуття причетності», «почуття ліктя» та інші. 6. Проаналізуйте феномен «хікікіморі» на основі аналізу публікацій. 	
5-6-7-8 тиж.	<p>Тема 3. Види емоцій та почуттів, характеристика окремих видів емоцій та почуттів . 1. Проаналізуйте окремі види фундаментальних емоцій,</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація, групова робота, Аналіз наукових</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Изард К. Психология эмоций / К. Изард. – СПб.: Питер, 1999. – С.139-200; С. 297-338. 2. Ильин Е.П. Эмоции и чувства. – СПб.: Питер, 2001. - С. 66-98. 	<p>8 год; Поточна контрольна робота.</p>	-

	<p>таких як інтерес, радість, здивування, гнів, відраза, презирство, страх, сором, сум, провина за нижче наведеною схемою та наведіть приклади переживання емоції з власного життя (або відомі вам приклади переживання емоцій з життя інших людей).</p> <p>2. Проаналізуйте публікації, виокремити мету, предмет дослідження, основні ідеї, важливі висновки, наукову та практичну значущість результатів дослідження. Висловіть власну думку щодо проблематики, яка висвітлюється в публікації, дайте власну критичну оцінку, щодо актуальності проблеми, висвітлення її автором, перспективи подальших розвідок в цьому напрямку.</p> <p>3. Виконайте вправу «Зірка почуттів»</p> <p>4. Дайте характеристику наступним почуттям: симпатія та антипатія, прив'язаність, дружба, любов та закоханість, заздрість, ревності, щастя, ворожість.</p> <p>5. Поняття про псевдопочуття. Почуття «нового», «почуття обов'язку», «почуття причетності», «почуття</p>	джерел	<ol style="list-style-type: none"> 3. Кучманіч І. М. Почуття ненависті як об'єкт психологічного аналізу / І. М. Кучманіч, С. В. Селіванова // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Психологічні науки. - 2013. - Т. 2, Вип. 10. - С. 182-185. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdups_2013_2_10_37 4. Кучманіч І. М. Феномен заздрості як об'єкт психологічного аналізу / І. М. Кучманіч, Г. Р. Отреп'єва // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Психологічні науки. - 2013. - Т. 2, Вип. 10. - С. 177-181. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdups_2013_2_10_36. 5. Литвинова В.Я. Коцарь А.В. Анализ понятия «Любовь». Теоретические и эмпирические направления. / В.Я. Литвинова, А. В. Коцарь // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки. – Випуск 1. Т.1. 2015. – С. 42-46. 6. Психологія : підруч. для студ. Вищ. Навч. Закл. / Т. Б. Партико, С.Л. Грабовська, А.О. Вовк та ін.; за заг. Ред.. Т.Б. Партико. – К. : ІнЮре, 2014. – С.542-549. 7. Циганчук Т.В., Пузир М.М. 		
--	--	--------	--	--	--

	ліктя» та інші. 6. Проаналізуйте феномен «хікікіморі» на основі аналізу публікацій.		Причини заздрощів в юнацькому віці / Т.В. Циганчук, М.М. Пузир // Габітус. 2000. – Т. 2 Вип. 12. – С. 223-226.		
9-10 тиж. Лекція- Лекція	Тема 4. Емоційні стани як форми переживання людини Емоційний тон відчуттів. Настрій. Пристрассть. Екстаз. Афект. Поняття про фізіологічний та патологічний афект. Натхнення. Тривога. Апатія. Фрустрація. Агресія (афективна складова). Депресія. Підходи до вивчення депресії – біохімічний, біогенетичний, соціокультурний, когнітивний, біхевіоральний, психоаналітичний, теорія диференційних емоцій. Феномен емоційного вигорання. Емпатія. Стрес: ознаки та різновиди стресу, стадії стресу, критерії стресостійкості та напрями подолання стресу.	Лекція Лекція	1. Василюк Ф.Е. Психология переживаний: Анализ преодоления критических ситуаций. – М.: Изд-во МГУ, 1984. – С. 31-48. 2. Ильин Е.П. Эмоции и чувства. – СПб.: Питер, 2001. - С. 202-223. 3. Китаев-Смык Л.А. Психология стресса. – М.: Наука, 1983. – С. 21-44. 4. Лурия А.Р. Диагностика следов аффекта // Психология эмоций. Тексты / под ред. В. Виллюнас, Ю. Гиппенрейтер. - М.: Изд-во МГУ, 1993. – С. 241-247. 5. Немчин Т.А. Состояния нервно-психического напряжения. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1983. – С. 7-12; 24-48. 6. Психология : підруч. для студ. Вищ. Навч. Закл. / Т. Б. Партико, С.Л. Грабовська, А.О. Вовк та ін.; за заг. Ред. Т.Б. Партико. – К. : ІнЮре, 2014. – С.550-559. 7. Селье Г. Стресс без дистресса. – М., 1982. – С. 25-83. 8. Тарабрина Н.В., Лазебная Е.О. Синдром посттравматических стрессовых нарушений // Современное состояние проблемы // Психологический журнал. – 1992. - №2. – С. 14-29.	4 год; 1. Проаналізуйте та порівняйте відчуття та емоційний тон відчуттів. Наведіть приклади емоційного тону відчуттів та емоційного тону вражень. 2. Настрій як наслідок емоцій і як передбачення емоційних станів. Зв'язок настрою людини із мотиваційною сферою та діяльністю. 3. Поняття про тривогу на основі аналізу Робочого зошиту тривоги 4. Афекти та їх вплив на життєдіяльність людини. Гальмівна та дезорганізуюча роль афектів. Поняття про патологічний афективний стан. Вплив афектів на регуляцію наступної діяльності внаслідок утворення афективних слідів. Методи дослідження афективних станів: асоціативний експеримент К.Г. Юнга, методика моторних реакцій О.Р. Лурії. Явище афективного зараження. 5. Погляд на депресію з точки зору диференційної теорії емоцій Ізарда. 6. Поняття про стрес у біологічних та психологічних аспектах. Поняття про загальний адаптаційний синдром (Г. Сельє) та про психосоматичні ефекти емоційного стресу. Вплив стресу на діяльність людини. Хронічні стресові ситуації. 7. Розкрийте суть феномену	Завдання до поточних практичних занять

				емоційного вигорання. Проаналізуйте публікації: 8.Вправи для самоаналізу: 1) «Мої емоційні тригери», 2) «Мої емоційні потреби».	
9-10 тиж.	<p>Тема 4. Емоційні стани як форми переживання людини</p> <p>1.Проаналізуйте та порівняйте відчуття та емоційний тон відчуттів. Наведіть приклади емоційного тону відчуттів та емоційного тону вражень.</p> <p>2. Настрій як наслідок емоцій і як передбачення емоційних станів. Зв'язок настрою людини із мотиваційною сферою та діяльністю.</p> <p>3. Поняття про тривогу на основі аналізу Робочого зошиту тривоги</p> <p>4. Афекти та їх вплив на життєдіяльність людини. Гальмівна та дезорганізуюча роль афектів. Поняття про патологічний афективний стан. Вплив афектів на регуляцію наступної діяльності внаслідок утворення афективних слідів. Методи дослідження афективних станів: асоціативний експеримент К.Г. Юнга, методика моторних реакцій О.Р. Лурії. Явище афективного зараження.</p> <p>5. Погляд на депресію з точки зору диференційної теорії емоцій Ізарда.</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація, групова робота, Аналіз наукових джерел</p>	<p>9. Василюк Ф.Е. Психология переживаний: Анализ преодоления критических ситуаций. – М.: Изд-во МГУ, 1984. – С. 31-48.</p> <p>10. Ильин Е.П. Эмоции и чувства. – СПб.: Питер, 2001. - С. 202-223.</p> <p>11. Китаев-Смык Л.А. Психология стресса. – М.: Наука, 1983. – С. 21-44.</p> <p>12. Лурия А.Р. Диагностика следов аффекта // Психология эмоций. Тексты / под ред. В. Вилюнас, Ю. Гиппенрейтер. - М.: Изд-во МГУ, 1993. – С. 241-247.</p> <p>13. Немчин Т.А. Состояния нервно-психического напряжения. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1983. – С. 7-12; 24-48.</p> <p>14. Психология : підруч. для студ. Вищ. Навч. Закл. / Т. Б. Партико, С.Л. Грабовська, А.О. Вовк та ін.; за заг. Ред. Т.Б. Партико. – К. : ІнЮре, 2014. – С.550-559.</p> <p>15. Селье Г. Стресс без дистресса. – М., 1982. – С. 25-83.</p> <p>16. Тарабрина Н.В., Лазебная Е.О. Синдром посттравматических стрессовых нарушений // современное состояние проблемы // Психологический журнал. – 1992. - №2. – С. 14-29.</p>	4 год;	-

	<p>6. Поняття про стрес у біологічних та психологічних аспектах. Поняття про загальний адаптаційний синдром (Г. Сельє) та про психосоматичні ефекти емоційного стресу. Вплив стресу на діяльність людини. Хронічні стресові ситуації.</p> <p>7. Розкрийте суть феномену емоційного вигорання. Проаналізуйте публікації:</p> <p>8.Вправи для самоаналізу: 1) «Мої емоційні тригери», 2) «Мої емоційні потреби».</p>				
<p>11-12-13 Тиж. Лекція- Лекція Лекція</p>	<p>Тема 5. Індивідуальні відмінності та експресія емоцій. Вікові та статеві особливості емоційної сфери особистості. Емоційний інтелект. Емоційна зрілість.</p> <p>Емоційні характеристики людини: емоційна збудливість, емоційна чутливість, емоційна лабільність, емоційна стійкість, емоційний інтелект. Тенденції вікових змін емоційної сфери: емоційна сфера немовлят, емоційна сфера дошкільнят, емоційна сфера молодших школярів, емоційна сфера підлітків, емоційна сфера юнаків, вікова динаміка емоцій, емоційні особливості осіб похилого віку. Статеві відмінності емоційної сфери. Емоційна зрілість.</p>	<p>Лекція, Лекція, Лекція</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Акиндинова И. А., Баканова А. А. Эмоциональное выгорание в профессиональной деятельности педагога : проявления и профилактика / И. А. Акиндинова, А. А. Баканова // Педагогические вестн. – 2003. – № 5. – С. 34–42. 2. Андрух І. В. Фактори, що впливають на формування феномену «емоційного вигорання» / І. В. Андрух // Проблеми екстремальної та кризової психології : збірник наукових праць. Вип. 12. частина 1. – Х. : НУЦЗУ. 2012. – С. 22–29. 3. Бойко В. В. Синдром «емоціонального вигорання» в професіональному обшени / Бойко В. В. – СПб. : Питер, 1999. – 105 с. 4. Василишина Т.В. Емпатійні здібності вчителів: психологічний аспект / Т.В. Василишина // Практична психологія та соціальна робота. – 1999. – № 4. – С. 37-38. 	<p>6 год;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Назвіть емоційні характеристики людини, методи та методики дослідження емоційних характеристик. 2. Роль емпатії у професіях педагога, психолога, медика та ін. Аналіз наукових статей з даної проблематики. 3. Поняття про емоційний інтелект та його значення у життєдіяльності людини. Навести практичні приклади. Ознайомлення із методиками діагностики емоційного інтелекту (Тест Дж. Гілфорда, опитувальник Н. Холла). 4. Проаналізувати емоційні типи особистості за Б.І. Додоновим та психологічні типи особистості за К.Г. Юнгом. Провести порівняльний аналіз. 5. Охарактеризуйте особливості 	<p>Завдання до поточних практичних занять</p>

			<p>5. Гібсон Л. Дорослі діти емоційно незрілих батьків. – Київ : Вид-во Наталії Переверзевої, 2021. – 240с.</p> <p>6. Журавльова Л.П. Психологія емпатії: Монографія. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. - 328 с.</p> <p>7. Ильин Е.П. Эмоции и чувства. – СПб.: Питер, 2001. - С. 224-240.</p> <p>8. Півень М.А. Структура емоційної зрілості особистості / М.А. Півень // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. – 2014. № 47. – С.156-163.</p> <p>9. Півень М.А. Стандартизація методики діагностики емоційної зрілості особистості / М.А. Півень // Теорія і практика сучасної психології. - №2. – С.32-37.</p> <p>10. Психологія : підруч. для студ. Вищ. Навч. Закл. / Т. Б. Партико, С.Л. Грабовська, А.О. Вовк та ін.; за заг. Ред.. Т.Б. Партико. – К. : ІнЮре, 2014. – С.560-561.</p>	<p>емоційного розвитку дитини (немовля, ранній дошкільний вік, шкільний, підлітковий, юнацький вік).</p> <p>6. Проаналізуйте вікову динаміку емоцій.</p> <p>7. Проаналізуйте статеву та гендерну специфіку емоційної сфери; наведіть приклади стереотипів щодо емоційної сфери та емоційної поведінки жінок та чоловіків.</p> <p>8. Проаналізуйте поняття «емоційна зрілість», «емоційна незрілість»</p>	
11-12-13 Тиж.	<p>Тема 5. Індивідуальні відмінності та експресія емоцій. Вікові та статеві особливості емоційної сфери особистості. Емоційний інтелект. Емоційна зрілість.</p> <p>1. Назвіть емоційні характеристики людини, методи та методики дослідження емоційних характеристик.</p> <p>2. Роль емпатії у професіях педагога,</p>	<p>Практичне заняття, опитування, презентація, групова робота, Аналіз наукових джерел</p>	<p>1. Василюшина Т.В. Емпатійні здібності вчителів: психологічний аспект / Т.В. Василюшина // Практична психологія та соціальна робота. – 1999. – № 4. – С. 37-38.</p> <p>2. Гібсон Л. Дорослі діти емоційно незрілих батьків. – Київ : Вид-во Наталії Переверзевої, 2021. – 240с. С.35-65; С.85</p> <p>3. Ермолаева М.В. Особенности и средства развития эмоциональной сферы дошкольников: Учеб. пособие / М.В. Ермолаева, И.Г. Ерофеева. – М.: Изд-во МПСИ, 2008. – С. 11-18; 21-42.</p> <p>4. Журавльова Л.П. Психологія</p>	6 год;	-

	<p>психолога, медика та ін. Аналіз наукових статей з даної проблематики.</p> <p>3. Поняття про емоційний інтелект та його значення у життєдіяльності людини. Навести практичні приклади. Ознайомлення із методиками діагностики емоційного інтелекту (Тест Дж. Гілфорда, опитувальник Н. Холла).</p> <p>4. Проаналізувати емоційні типи особистості за Б.І. Додоновим та психологічні типи особистості за К.Г. Юнгом. Провести порівняльний аналіз.</p> <p>5. Охарактеризуйте особливості емоційного розвитку дитини (немовля, ранній дошкільний вік, шкільний, підлітковий, юнацький вік).</p> <p>6. Проаналізуйте вікову динаміку емоцій.</p> <p>7. Проаналізуйте статеву та гендерну</p>		<p>емпатії: Монографія. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. - 328 с.</p> <p>5. Ильин Е.П. Эмоции и чувства. – СПб.: Питер, 2001. - С. 224-266.</p> <p>6. Півень М.А. Структура емоційної зрілості особистості / М.А. Півень // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. – 2014ю № 47. – С.156-163.</p> <p>7. Півень М.А. Стандартизація методики діагностики емоційної зрілості особистості / М.А. Півень // Теорія і практика сучасної психології. - №2. – С.32-37.</p> <p>8. Психологія : підруч. для студ. Вищ. Навч. Закл. / Т. Б. Партико, С.Л. Грабовська, А.О. Вовк та ін.; за заг. Ред.. Т.Б. Партико. – К. : ІнЮре, 2014. – С.560-561.</p>		
--	---	--	--	--	--

	<p>специфіку емоційної сфери; наведіть приклади стереотипів щодо емоційної сфери та емоційної поведінки жінок та чоловіків.</p> <p>8. Проаналізуйте поняття «емоційна зрілість», «емоційна незрілість»</p>				
<p>14-15 Тиж. Лекція-Лекція</p>	<p>Тема 6. Загальне поняття про вольову діяльність</p> <p>Загальне поняття про вольову діяльність. Функції волі (спонукальна, гальмівна). Історія вчень про волю: афективний підхід, інтелектуальний підхід, волонтаризм, мотиваційний, регуляційний підходи. Вольові дії людини, ознаки вольових дій (свідоме подолання перешкод на шляху до досягнення мети, ініціювання самою людиною, наявність конкуруючих мотивів, додатковий сенс дії, вольове зусилля). Етапи вольових дій: постановка мети, боротьба мотивів, прийняття рішення, виконання рішення. Психологічні механізми вольової регуляції: самодетермінації, самоініціації, самогальмуванню, самоконтролю, самооблізації та</p>	<p>Лекція Лекція</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Иванников В.А. К сущности волевого поведения. // Психологический журнал. 1985. Т.6. №3. С.47-55. 2. Иванников В.А. //Психологические механизмы волевой регуляции. М.: МГУ, 1991. С.24-40. 3. Ильин Е.П. Психология воли. СПб, Питер, 2000. С.18-24, 28-32, 36-43. 4. Психология : підруч. для студ. Вищ. Навч. Закл. / Т. Б. Партико, С.Л. Грабовська, А.О. Вовк та ін.; за заг. Ред. Т.Б. Партико. – К. : ІнЮре, 2014. – С.565-580. 5. Селиванов В.И. Волевая регуляция активности личности. //Психологический журнал. 1982. Т.3. №4 С.14-25. 6. Симонов П.В. Эмоциональный мозг. М.: Наука, 1981. С.160-168. 7. Макарушкина М.Л., Эйдман Е.В., Иванников В.А. Проблема воли в зарубежной психологии. //Вопросы психологии. 1988. №3.С.145-152. 	<p>4 год;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити зміст поняття воля та вольова діяльність. 2. Історія вчень про волю: афективний підхід, інтелектуальний підхід, волонтаризм, мотиваційний, регуляційний підходи. 3. Проаналізувати волю як механізм подолання перешкод (за П.В. Сімоновим). 4. Проаналізувати волю як свідомий рівень регуляції поведінки і діяльності (за В.І. Селівановим). 5. Проаналізувати волю як довільне створення спонуки до дії (за В.А. Іванніковим). 6. Вольова регуляція поведінки (за С.П. Ільїним.) 7. Методи та методики дослідження волі. 	<p>Завдання до поточних практичних занять</p>

	самостимуляції.				
14-15 Тиж.	<p>Тема 6. Загальне поняття про вольову діяльність</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розкрити зміст поняття воля та вольова діяльність. 2. Історія вчень про волю: афективний підхід, інтелектуальний підхід, волюнтаризм, мотиваційний, регуляційний підходи. 3. Проаналізувати волю як механізм подолання перешкод (за П.В. Сімоновим). 4. Проаналізувати волю як свідомий рівень регуляції поведінки і діяльності (за В.І. Селівановим). 5. Проаналізувати волю як довільне створення спонуки до дії (за В.А. Іванніковим). 6. Вольова регуляція поведінки (за Є.П. Ільїним.) 7. Методи та методики дослідження волі. 	Практичне заняття, опитування, презентація, групова робота, Аналіз наукових джерел	<ol style="list-style-type: none"> 1. Иванников В.А. К сущности волевого поведения. // Психологический журнал. 1985. Т.6. №3. С.47-55. 2. Иванников В.А. //Психологические механизмы волевой регуляции. М.: МГУ, 1991. С.24-40. 3. Ильин Е.П. Психология воли. СПб, Питер, 2000. С.18-24, 28-32, 36-43. 4. Психология : підруч. для студ. Вищ. Навч. Закл. / Т. Б. Партико, С.Л. Грабовська, А.О. Вовк та ін.; за заг. Ред.. Т.Б. Партико. – К. : ІнЮре, 2014. – С.565-580. 5. Селиванов В.И. Волевая регуляция активности личности. //Психологический журнал. 1982. Т.3. №4 С.14-25. 6. Симонов П.В. Эмоциональный мозг. М.: Наука, 1981. С.160-168. 7. Макарушкина М.Л., Эйдман Е.В., Иванников В.А. Проблема воли в зарубежной психологии. //Вопросы психологии. 1988. №3.С.145-152. 	4 год;	-
16.тиж. Лекція	<p>Тема 7. Вольові якості особистості та їх розвиток</p> <p>Базальні (первинні) вольові якості: енергійність, терплячість, витримка, сміливість. Системні (вторинні) вольові якості:</p>	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Иванников В.А. Воля: Миф или реальность. // Вестник МГУ.Серия 14. ПСИХОЛОГИЯ. - 93. №2. С.- 70-73. 2. Иванников В.А. . Эйдман Е.В. Структура волевых качеств по данным самооценки. //Психологический журнал. 1990. 	2 год; 1.Проаналізувати базальні (первинні) та системні (вторинні) вольові якості. 2.Шляхи формування різних вольових якостей. 3.Вивчення проблематики значення вольових якостей у життєдіяльності	Завдання до поточного практичного заняття

	цілеспрямованість, наполегливість, принциповість, самостійність, ініціативність, рішучість, організованість. Параметри оцінювання вольових якостей особистості (сила, стійкість, широта та спрямованість). Сила волі. Розвиток сили волі. Шляхи формування різних вольових якостей. Методи дослідження афективної сфери.		Т.11-№3. С.39-49. 3. Ильин Е.П. Психология воли. СПб.: Питер, 2000. С.44-47, 88-213. 4. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. М.: Педагогика, 1989. Т.2. Гл. Воля.	людини, зв'язок вольових якостей з іншими особистісними властивостями. 4.Аналіз наукових публікацій (робота в групах) Підготовка до поточної контрольної роботи.	
16.тиж.	Тема 7. Вольові якості особистості та їх розвиток	Практичне заняття. Контрольна робота (модуль 2), тести.	1. Иванников В.А. Воля: Миф или реальность. // Вестник МГУ.Серия 14. ПСИХОЛОГИЯ. - 93. №2. - 70-73. 2. Иванников В.А. . Эйдман Е.В. Структура волевых качеств по данным самооценки. //Психологический журнал. 1990. Т.11-№3. С.39-49. 3. Ильин Е.П. Психология воли. СПб.: Питер, 2000. С.44-47, 88-213. 4. Калинин В. К. Классификация волевых качеств / В. К. Калинин // Эмоционально- волевая регуляция поведения и деятельности. — Симферополь, 1983. — 215 с. 5. Крейдун Н.П. Зімовін О.І. Гендерні особливості вольової сфери особистості / Н.П. Крейдун, О.І. Зімовін // Вісник Харківського національного університету. Серія Психологія. – 2011. -№937. – С. 155-158. 6. Помиткіна Л.В. Помиткіна	2 год;	

			<p>Л.С. Розвиток особистісних якостей, необхідних для прийняття рішень майбутніми професіоналами / Л.В. Помиткіна, Л.С. Помиткіна</p> <p>7. Селиванов В. И. Избранные психологические произведения: воля, её развитие и воспитание / В. И. Селиванов. — Рязань : Изд. Рязанского гос. пед. Института, 1992. — 572 с.</p> <p>8. Чумаков М.В. Эмоционально-волевая регуляция деятельности в социальном взаимодействии: Автореф. дис. ... д. психол. н. — Ярославль, 2007. - 21 с.</p> <p>9. Чумаков М.В. Диагностика волевых особенностей личности// Вопр. психол. 2006. №1. С. 169-178.</p> <p>10. Шамлян К. Вольові якості в структурі особистості та проблема виховання у вищій школі / К. Шамлян // Педагогіка та психологія професійної освіти. -2012. -№6.. – С. 172-180.</p>		
--	--	--	---	--	--

Схема курсу
Загальна психологія (пізнавальні психічні процеси)

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1/	<p>Знайомство з вимогами до курсу.</p> <p>Тема 1. Відчуття Теорії відчуттів. Види відчуттів та їхні особливості. Зорові, слухові, нюхові, смакові, тактильні, температурні, больові, статичні, кінестетичні, дотикові, вібраційні та органічні відчуття. Класифікація відчуттів. Систематична та структурно-генезисна класифікації. Екстероцептивні, інтероцептивні та пропріоцептивні відчуття. Специфічні та неспецифічні відчуття. Мономодальні та інтермодальні відчуття. Контактні та дотикові відчуття. Протопатичні та епікритичні відчуття.</p> <p>Тема 1. ВІДЧУТТЯ як джерело інформації про навколишній світ та внутрішні стани людини. <i>Різновиди та особливості відчуттів.</i></p>	Лекція	<p>1. Базыма Б. А. Цвет и психика. – Харьков, 2001.</p> <p>2. Гиппентреретер Ю.Б. Психология ошущений и восприятия Изд.2-е. – М.: ЧеРо, 2002. – 610 с.</p> <p>3. Костюченко О. В. Формування сенсорних образів на основі нюхових відчуттів: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.01; Ін-т психології ім. Г.С.Костюка АПН України. — К., 2003. – 19 с.</p> <p>4. Ломов Б. Ф. Кожная чувствительность и осязание // Познавательные процессы: ощущения, восприятие / Под ред. А. В. Запорожца и др. – М.: Педагогика, 1982. – С. 197 – 218.</p> <p>5. Солсо Р. Когнитивная психология. – 6-е изд.. – СПб.: Питер, 2006. – 589 с. http://yanko.lib.ru/books/psycho/solso=cognitive_psychology-6.ru=ann.htm</p> <p>Шифман Х. Р. Ощущение и восприятие. – 5-е изд. – СПб.-М.: Питер, 2003. – С. 24 – 38, 56 – 231, 492 – 560, 622 – 771.</p>	Пошук навчальної літератури 1 год.	
2/	<p>Тема 1. Відчуття (продовження) Загальні властивості відчуттів. Зако-номірності відчуттів. Абсолютна чутливість; поріг абсолютної чутливості. Диференційна чутливість; поріг диференційної чутливості. Дріб</p>	Лекція		Підгот. до сем.зан. Реферув. наукової літератури 2 год	

2/	<p>Вебера. Осново-вий психофізичний закон. Адаптація відчуттів: негативна та позитивна. Взаємодія відчуттів. Сенсibiliзація та синестезія. Контраст відчуттів.</p> <p>Тема 1. ВІДЧУТТЯ як джерело інформації про навколишній світ та внутрішні стани людини. <i>Закономірності відчуттів.</i></p>	Сем.зан.			
3/	<p>Тема 2. Сприймання. Загальна характеристика сприймання. Класифікація за провідним аналізатором. Зорове, слухове та дотикове сприймання. Класифікація за метою діяльності. Мимовільне та довільне сприймання. Класифікація за основною формою існування матерії.</p> <p>Тема 2. СПРИЙМАННЯ як відображення цілісної картини світу. <i>Класифікація сприймань.</i></p>	Лекція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бабатіна С.І. Особливості сприйняття та переживання часу у студентів на етапі адаптації та ідентифікації // Наука і освіта. – 2013. – № 7. – С. 120-125. 2. Бакаленко О.А. Психологія сприйняття та переробки інформації. Навчальний посібник. – Харків, 2017. 3. Івашкевич Е., Гудима, О. Психологічний зміст механізмів сприйняття особистістю іноземної мови // Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології". – 2019. – № 46. – С.157-177. 4. Клименко Ю.О. Категорія часу в психологічній науці // Психологія і особистість. – 2017. – № 1 (11). – С. 64-72. 5. Полунін, О.В. Переживання людиною плину часу: експериментальне дослідження: [монографія]. К.: Гнозис, 2011. – 360 с. 6. Солсо Р. Когнитивная психология. – 6-е изд.. – СПб.: Питер, 2006. – 589 с. Режим доступа: http://yanko.lib.ru/books/psycho/solso=cognitiv_e_psychology-6.ru=ann.htm 	<p>Підгот. до сем.зан.</p> <p>Реферув. наукової літератури</p> <p>1 год</p>	
4/	<p>Тема 2. Сприймання (продовження). Предметність сприймання. Структурність сприймання. Цілісність сприймання. Константність сприймання. Апперцепція сприймання. Осмисленість та</p>	Лекція	<p>Шифман Х. Ощущение и восприятие. – Изд-е 5-е. – М.-СПб.: Питер, 2003. – С. 31 – 39, 233 – 491, 561 – 621, 772 – 790.</p>	<p>Підгот. до сем.зан.</p> <p>Реферув. наукової літератури</p> <p>1 год</p>	

4/	<p>узагальненість сприймання. Вибірковість сприймання. Індивідуальні відмінності сприймання. Типи сприймання: аналітичний та синтетичний, суб'єктивний та об'єктивний, художній та мислительний.</p> <p>Тема 2. СПРИЙМАННЯ як відображення цілісної картини світу. <i>Особливості та індивідуальні відмінності сприймань</i></p>	Сем.зан.			
5/	<p>Тема 3. Пам'ять. Поняття про пам'ять та її основні функції. Основні теоретичні підходи до вивчення пам'яті. Види пам'яті та їхня класифікація. Класифікація за тривалістю закріпленні та зберігання матеріалу. Класифікація за характером психічної активності. Класифікація за ступенем розуміння матеріалу. Класифікація за характером цілей діяльності.</p> <p>Тиждень звітності по I модулю (теми 1-2).</p> <p>Наукові доповіді студентів</p>	<p>Лекція</p> <p>Тести</p> <p>Семінарське заняття</p>	<p>1.Вербицька П. Культурна пам'ять як чинник конструювання ідентичності в умовах трансформації українського суспільства // Historical and Cultural Studies. — Lviv : Lviv Politechnic Publishing House, 2018. — Vol 5. — No 1. — P. 15–22.</p> <p>2.Гуменюк Г. Аналіз властивостей пам'яті та їх специфіки: системний підхід // Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології". – 2019. – № 14.</p> <p>3.Познавательная активность в системе процессов памяти / Под ред. Н. И. Чуприковой. – М.: Педагогика, 1989.</p> <p>4.Родіна К. М. Роль образної пам'яті у розвитку саморегуляції тілесного «Я» в юнацькому віці // Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології" – 2017. – № 37.</p> <p>5.Слободенюк Л. Кількісний опис процесів пам'яті // Психологія і суспільство – 2003. - №2. – С. 122-132. Режим доступу: http://journals.urau.ua/index.php/1810-2131/article/view/125779/120289</p>	<p>Підгот. до змістового модуля I</p> <p>Підгот. до сем.зан.</p> <p>Реферув. наукової літератури</p> <p>3 год</p>	
6/	Тема 3. Пам'ять (продовження).	Лекція		Підгот.	

6/	<p>Процеси пам'яті. Запамятовування; умови успішного запамятовування. Збереження; умови успішного збереження. Відтворення та його різновиди.</p> <p>Тема 3. ПАМ'ЯТЬ: класифікація видів пам'яті. Практична робота № 1</p>	Сем.-практ. зан.		до сем.-практ. зан. Опрацювання та інтерпр. результатів практ. роботи	
7/	<p>Тема 3. Пам'ять (продовження). Умови успішного пригадування. Забування. Умови забування. Індивідуальні відмінності пам'яті. Типи образної пам'яті. Ейдетична пам'ять.</p> <p>Тема 3. ПАМ'ЯТЬ: процеси та індивідуальні відмінності пам'яті.</p>	Лекція	<p>1. Познавательная активність в системі процесів пам'яті / Под ред. Н. И. Чуприковой. – М.: Педагогика, 1989.</p> <p>2. Слободенюк Л. Кількісний опис процесів пам'яті // Психологія і суспільство – 2003. - №2. – С. 122-132. Режим доступу: http://journals.urau.ua/index.php/1810-2131/article/view/125779/120289</p>	Підгот. до сем.зан.	
8/	<p>Тема 4. Мислення. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності. Основні теоретичні підходи до вивчення мислення в психології. Види мислення та їхня класифікація: за характером об'єкта мислительної діяльності, ступенем новизни й оригінальності, характером задач, засобом дії, розгорненням, ступенем реальності та впливом на емоційну сферу людини.</p> <p>Тема 4. МИСЛЕННЯ: класифікація видів мислення.</p>	Лекція	<p>1. Бутенко Л.Л. Культура наукового мислення як передумова успішності діяльності науково-педагогічних працівників // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. – 2015. – № 2 (65) – С. 27-37.</p> <p>2. Довгалюк Т.А. Поняття мислення як метакогнітивного процесу у психологічній науці // Молодий вчений. – 2015. – №10 – Ч.2. – С. 184-187.</p> <p><u>Калмикова Л. О.</u> Проблеми мислення, мовлення і внутрішнього діалогізму особистості // <u>Психолінгвістика</u>. – 2013. – Вип. 14. – С. 185-197. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/psling_2013_14_16.pdf</p>	Підгот. до сем.зан.	

8/		Сем. зан.			
9/	<p>Тема 4. Мислення (продовження). Мислення як процес. Основні стадії (фазова динаміка) процесу мислення. Основні мисленнєві операції людини.</p> <p>Тема 4. МИСЛЕННЯ: стадії мислення, мисленнєві операції, логічні форми та індивідуальні відмінності.</p> <p>Практична робота № 2</p>	Лекція	<p>1. <u>Карпенко В. В.</u> Психологія мислення: феноменологія, процес і детермінанти // <u>Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна</u> . – 2013. – Вип. 1. – С. 32-42. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nvldu_2013_1_6.pdf</p> <p>2. <u>Літвінова М. Б.</u> Досвід діагностування кліпового мислення // Педагогічні науки: Зб-к наук. праць Херсонського державного університету. – 2017. – № 76(3). – С. 140-145.</p>	Підгот. до сем.-практ.зан. Опрацювання та інтерпр. результатів практ. роботи	2 год
9/		Сем.-практ. зан.			
10/	<p>Тема 4. Мислення (продовження). Логічні форми мислення. Індивідуальні відмінності мислення. Типи розуму. Індивідуальні стилі мислення.</p> <p>Тиждень звітності по II модулю (теми 3-4)</p> <p>Наукові доповіді студентів</p>	Лекція	<p>1. <u>Пасічник І. Д.</u> Мислення як предмет психології // <u>Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Психологія і педагогіка</u>. – 2013. – Вип. 25. – С. 3-9. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nznuoapp_2013_25_3.pdf</p> <p>2. <u>Эльбекьян К.С., Пажитнева Е.В., Маркарова Е.В., Муравьева А.Б.</u> Особенности клипового мышления современного студента // <u>Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований</u>. – 2017. – № 4(1). – С. 289-292.</p>	Підгот. до змістового модуля II Підгот. до сем.зан.	3 год
10/		Тести			
		Сем. зан.			
11/	<p>Тема 5. Мовлення. Поняття про мову та мовлення. Функції мовлення. Психолінгвістичні теорії розвитку мовлення. Психологічні механізми породження мовлення. Сприймання та розуміння мовлення. Основні властивості мовлення. Види мовлення. Зовнішнє мовлення. Усне, писемне та афективне мовлення. Діалогічне та монологічне мовлення.</p>	Лекція	<p>1. <u>Вахнован М.</u> Взаємозв'язок мовлення та пізнавальної сфери студентів у контексті оволодіння іноземною мовою // <u>Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології"</u>. – 2015. – № 27.</p> <p>2. <u>Лила М. В.</u> Внесок Б. Ф. Баєва в розвиток психології внутрішнього мовлення // <u>Психолінгвістика</u> . – 2012. – Вип. 9. - С. 82-87. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/psling_2012_9_13.pdf</p> <p><u>Новак О. М.</u> Психологічні аспекти</p>	Підгот. до сем.зан.	1 год.

11/	Егоцентричне мовлення. Внутрішнє мовлення. Наукові доповіді студентів	Сем. зан.	писемного мовлення // <u>Актуальні питання корекційної освіти</u> . – 2011. – Вип. 2. – С. 184-193. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/apko_2011_2_24.pdf		
12/	Тема 5. Мовлення (продовження). Психологічні механізми породження, сприймання і розуміння мовлення. Моделі Л. Виготського, М. Жінкіна, О. Леонтєва, Т. Ушакової, І. Зимньої, М. Гаррета. Поняття про універсальний предметний код (М. Жінкін). Основні особливості мовлення: змістовність, зрозумілість, виразність, дієвість. Індивідуальні відмінності мовлення. Стилї мовлення. Тема 5. МОВЛЕННЯ як психічний процес спілкування між людьми	Лекція Сем.зан.	1. <u>Нуртасва Ю. О.</u> Погляди вітчизняних психологів та психолінгвістів на внутрішнє мовлення // <u>Горизонти освіти</u> . – 2014. – № 1. – С. 84-87. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/gorosv_2014_1_16.pdf 2.Психологія мовлення і психолінгвістика: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг. ред. Л.О.Калмикової. – К.: Фенікс, 2008. – 245 с. 3.Чибісова Н. Г., Тарасова О. І. Культура мовлення та її особливості. Риторика. – К.: Центр навчальної літератури, 2003.	Підгот. до сем.зан. 1 год.	
13/	Тема 6. Уява Загальне поняття про уяву. Основні функції уяви. Основні теоретичні підходи до вивчення уяви. Психологічні механізми уяви. Види уяви та їх класифікація. Мрія як особливий вид уяви. УЯВА як процес перетворення	Лекція	1. Мрака Н. М. Роль творчої уяви та інтуїції у літературній діяльності // Наукові записки. Серія «Психологія і педагогіка». – 2013. – Випуск 22 – С.126-13. 2. Роменець В. А. Психологія творчості. – К: Либідь, 2001. – С. 247–258. 3. Смольська Л. М. Західні підходи в дослідженнях	Підгот. до сем.зан. 1 год	

13/	минулого досвіду людини.	Сем.зан.	творчості // Практична психологія та соціальна робота. – 2004. – № 3. – С. 61–66. 4. Шрагина Л. И. Проблема психологии творческого воображения в работе Т. Рибо «Творческое воображение» // Вісник Харківського національного університету. Серія «Психологія». – 2013. – №1065. – С.76-79.		
14/	Тема 6. Уява (продовження) Прийоми створення образів уяви: аглютинація, доповнення, комбінування, гіперболізація, акцентування, літота, якісне перетворення, типізація, схематизація, перенесення, аналогія та реконструювання. Індивідуальні відмінності уяви. Практична робота № 3. Наукові доповіді студентів	Лекція		Підгот. до сем.-практ. зан. Реферув. наукової літератури Опрацювання та інтерпр. результатів практ. роботи	
14/		Сем.-практ. зан.		2 год	
15/	Тема 7. Увага Загальне поняття про увагу та її основні функції. Специфіка уваги у порівнянні з іншими пізнавальними психічними процесами. Основні теоретичні підходи до вивчення уваги. Види уваги та їх класифікація. Основні властивості уваги: обсяг, концентрація, розсіяність, розподіл, переключення, стійкість, коливання. Уявна та справжня розсіяність уваги. Зовнішнє і внутрішнє коливання уваги. Тема 7. УВАГА як спрямованість та зосередженість психічної діяльності. Практична робота № 4.	Лекція	1. Вундт В. Сознание и внимание // В кн.: Хрестоматия по вниманию / Под ред. А. Н. Леонтьева и др. – М.: Изд-во МГУ, 1976. – С. 8 – 24. 2. Добрынин Н. Ф. О теории и воспитании внимания // В кн.: Хрестоматия по вниманию / Под ред. А. Н. Леонтьева и др. – М.: Ихд-во МГУ, 1976. – С. 243 – 259. 3. <u>Жорник О. С. Моделювання розподілу уваги // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Психологія і педагогіка. – 2009. – Вип. 12. – С. 93-99. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nznuoapp_2009_12_11.pdf</u> 4. Линдсли Д. Внимание, сознание, сон и бодрствование // В кн.: Нейрофизиологические механизмы внимания / Под ред. Е. Д. Хомской. – М.: Изд-во МГУ, 1979. – С. 15 – 50.	Підгот. до сем.-практ. зан. Опрацювання та інтерпр. результатів практ. роботи	
15/		Сем.-практ. зан.		2 год	

16/	Підсумкове заняття	Лекція		Підгот. до змістового модуля III	
16/	Тиждень звітності по III модулю (теми 5-7)	Тести		3 год	
	Наукові доповіді студентів	Сем.-практ. зан.			